

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 34424

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

2017

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Сіздің барлық әжелеріңіз бен аталарыңыздың қанша әжелері мен аталары бар?

- A) 8
- B) 4
- C) 16
- D) 24
- E) 64

2. Кестедегі сандарды салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

Сөмке шығаратын фабрикада орташа есеппен 190 сөмкенің 14 –і жасырын ақаумен шығарылады.

А бағаны	В бағаны
Сатып алынған сөмкенің ақаусыз болу ықтималдығы	0,8

- A) $A < B$
- B) $A > B + 1$
- C) $A > B$
- D) $A + 1 < B$
- E) $A - 1 > B$

3. Көлікжай құрылысының іргетасын екі түрлі материалдан: бетонмен және көбікблокпен (пенаблок) тұрғызуға болады. Көбікблокты іргетас үшін 2 метр куб көбікблок және 4 қап цемент қажет. Бетонды іргетас құрылысына 2 тонна қиыршық тас және 4 қап цемент керек болады. Көбікблоктың метр кубы 13800 тг, қиыршық тастың тоннасы 2100 тг, ал цементтің бір қабы 1100 теңге тұрады. Ең арзан нұсқа таңдалғандағы материал бағасы:

- A) 25000
- B) 32000
- C) 22000
- D) 26200
- E) 27600

4. Тізбекті жалғастырыңыз: 77; 49; 36; 18; ?

- A) 9
- B) 11
- C) 10
- D) 8
- E) 7

5. Философия пәнінен 50 билеттің 11-і «Пифагор» тақырыбы бойынша болса, онда кестедегі шамаларды салыстырыңыз.

Графа А	Графа В
Студенттің кездейсоқ алған билетінің «Пифагор» тақырыбынан болмауының ықтималдығы	0,88

- A) $A < B$
- B) $A > B$
- C) $A = B$
- D) $A + 1 < B$
- E) $A - 1 > B$

6. Шетелдік қонақтар тобына 10 жолсілтеме сатып алу керек.

Қажетті жолсілтемелер бағасы төмендегі үш интернет-дүкенде көрсетілген.

Интернет-дүкен	Бір жолсілтеме бағасы (тг)	Жеткізу бағасы (тг)	Қосымша шарттар
A	1415	1000	жоқ
B	1355	1500	Тапсырыс бағасы 15000 тг жоғары болса, жеткізу тегін
C	1510	1250	Тапсырыс бағасы 12500 тг жоғары болса, жеткізу тегін

Жалпы сомасы ең арзан болатын жолсілтеме құны:

- A) 15050 тг
- B) 15150 тг
- C) 15000 тг
- D) 14150 тг
- E) 15100 тг

7. Егер n – бүтін оң санын 5-ке бөлгенде 2 қалдық қалса, онда

- A) n -тақ сан
- B) $n+1$ саны жай сан емес
- C) $n+2$ санын 7-ге бөлгенде 2 қалдық қалады
- D) $n+3$ саны 5-ке қалдықсыз бөлінеді
- E) n -нің мәнін анықтау мүмкін емес

8. Абонент телефон номерінің соңғы цифрын ұмытып қалғандықтан кездейсоқ цифрды терді.

A бағаны	B бағаны
3 жерден көп емес жерге қоңырау шалуына тура келуінің ықтималдығы	0,3

- A) $A=B+1$
- B) салыстыру мүмкін емес
- C) $A < B$
- D) $A > B$
- E) $A=B$

9. Құрылыс фирмасына 40 метр куб құрылыс бөренесін сатып алу үшін 3 түрлі жеткізуші бағалары төменде көрсетілген. Жеткізуімен қоса есептегендегі ең арзан бағамен алынған тауар құнын көрсетіңіз.

жеткізуші	Бөрене бағасы (тг. м ³ -қа)	Жеткізу бағасы (тг)	Қосымша шарттар
A	7300	8200	жоқ
B	6900	8200	Тапсырыс 150000 тг жоғары болса, жеткізу тегін
C	7200	8200	Тапсырыс 200000 тг жоғары болса, жеткізу тегін

- A) 188000
- B) 276000

C) 300200

D) 274000

E) 288000

10. Тізбектей алынған 5 тақ санның арифметикалық ортасы–25. Осы тізбектің ең кіші саны:

A) 7

B) 5

C) 23

D) 21

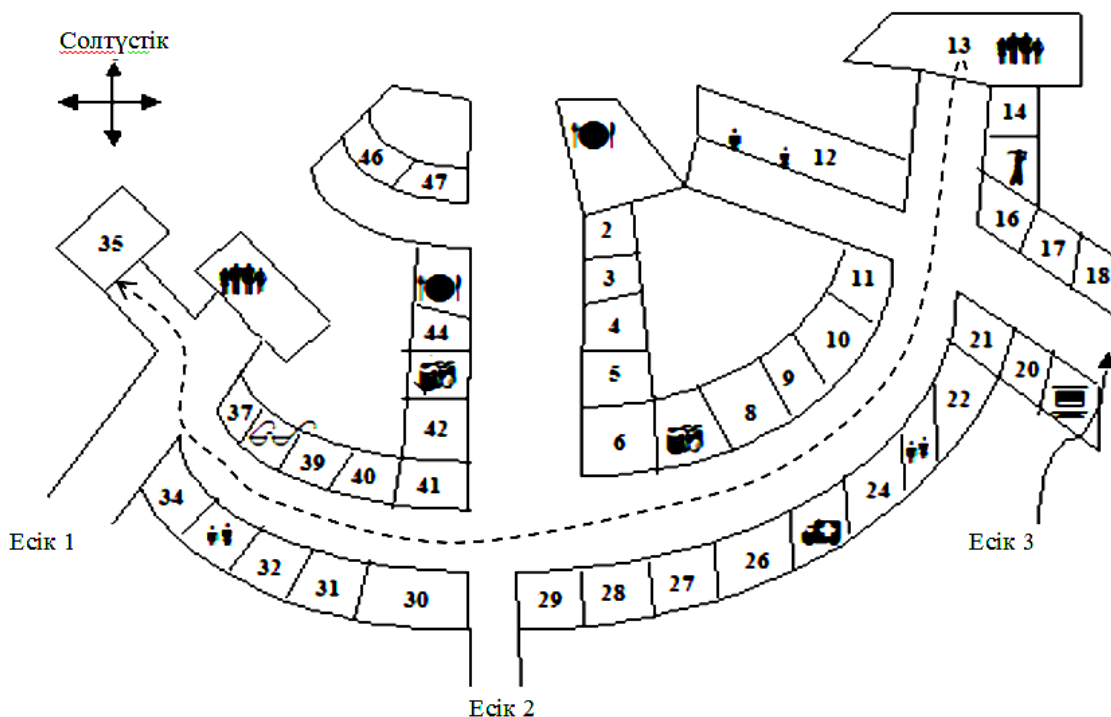
E) 19

11. $2 + 12 + 22 + 32 + 42 + \dots + 102 + 112 + 122 + 132$ қосындысы берілген.

A бағаны	B бағаны
Берілген тізбектегі қосылғыштардың саны	15

A) $A+1>B$ B) $A>B$ C) $A-1>B$ D) $A<B$ E) $A=B$

12. Төменде сауда орталығының сызбанұсқасында бутиктердің нөмірлері мен басқа қызмет орындары көрсетілген.

Мәриям 13-ші бутиктен 35 бутикке суретте үзік сызықпен (суреттегі сызық ұзындығы 180 мм) көрсетілгендей жүрді. Егер сурет 1:500 масштабында кішірейтілген болса, Мәриям қандай арақашықтықты жүріп өткен?

A) 18 м

B) 50 м

C) 80 м

D) 90 м

E) 100 м

13. Исландияда 24 қаланың әрқайсысынан шығатын 5 жол болса, барлығы қанша жол?

- A) 120
- B) 60
- C) 4
- D) 5
- E) 90

14. Фабрикадан шығарылатын 7600 детальдің 108 –і ақауы бар деталь екенін ескеріп, кестедегі шамаларды салыстырыңыз, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

A бағаны	B бағаны
Кездейсоқ таңдалған детальдің ақаусыз болуының ықтималдығы	0,95

- A) $A=B$
- B) $A=B-5$
- C) $A<B-5$
- D) $A<B$
- E) $A>B$

15. Арақашықтығы 500 км болатын бір тәуліктік сапарға тұтынушы автомобильді жалға алып жолға шығуды ойлады. Кестеде автомобильді жалға алудың бағалары көрсетілген. Жалға алудан бөлек тұтынушы жанармай шығынына да өзі төлеуі керек. Егер тұтынушы жалға алудың ең арзан нұсқасын таңдаса, оған жұмсалған қаржыны анықтаңыз (теңгемен).

Автомобиль	Жанармай	Жанармай шығыны (100 км-ге литр)	Жалға алу (тәулігіне тг.)
1	Дизельдік	7	3700
2	Бензин	10	3200
3	Газ	14	3200

Дизельдік жанармайдың 1 литрі 129 тг., бензиннің литрі 150 тг., газдың литрі 59 тг.

- A) 10700
- B) 7330
- C) 7215
- D) 3215
- E) 3270

16. Сұрақ белгісінің орнына қандай сан қойлады?

- 4→61
- 5→52
- 6→63
- 7→94
- 8→46
- 9→?

- A) 54
- B) 96
- C) 100
- D) 19
- E) 18

17. Кестедегі берілгендерді салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

А бағаны	В бағаны
$y = \frac{3}{2}x - 6$ функция графигінің Оу осімен қиылысу нүктесінің ординатасы	$y = -\frac{1}{4}x + 4$ функция графигінің Оу осімен қиылысу нүктесінің ординатасы

- A) $A=B$
- B) $A>B$
- C) $A<B$
- D) $A=B+4$
- E) $A=B-6$

18. Топтағы 30 студенттің бойларының ұзындығының арифметикалық ортасы 166-ға тең. Осы топтағы қыздардың бойларының арифметикалық ортасы –158, ал ұлдардың бойларының ұзындығының арифметикалық ортасы–170. Топтағы ұлдардың саны:

- A) 20
- B) 11
- C) 10
- D) 15
- E) 14

19. 120 санының жартысының үштен бір бөлігінің, төрттен бір бөлігінің бестен бір бөлігі:

- A) 6
- B) 12
- C) 3
- D) 2
- E) 1

20. 1, 4, 9, 16, 25, . . . тізбегі берілген

А бағаны	В бағаны
Тізбектің 34-інші және 35-інші мүшелерінің айырмасы последовательности	Тізбектің 10-ыншы және 13-інші мүшелерінің айырмасы

- A) $A<B$
- B) $A>B$
- C) $A<B-1$
- D) $A>B+1$
- E) $A=B$

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Құмға салған сурет

Әке-шешеден ерте айрылған Әбілхан тіршіліктің тауқыметін көп тартты. Қой соңында күндер өтті. Жұрттың баласы хаттанып, сабақ оқығанда, мұның қолынан бар келгені – күймен тас бетіне немесе сұқ саусағымен құмға сурет салу. Болмаса қашау пышағын ала жүріп, тас пен ағаштан мүсін жасау.

“Балам,әкең Қастей марқұм үндемей қой соңынан ергенді ғана білетін момын кісі еді. Мынауың біз білмеген өнер екен” - деді, бір күні Әбілханның

ағаштан жасаған мүсіндерін көргенде Түргенбай дейтін қарт ұста.

Өнерді өнерге бастыру үшін өмірді тану керек. Білімсіз адамның өрісі тар, құлашы-қысқа, сурет салуға талабың бар екен. Оқуың керек шығар, бала, -деген еді бірде ол. Осы сөз онның алдынан бақыт шырағы болып жылытады. Бірақ жұрт қатарлы оқуға күш қайда? Әр бір әріпті әркімнен сұрап,онысын құм бетіне жазып жүріп-ақ бірер жазда жазып,оқуды меңгерді.Ол үшін жаңа өмірдің есігі ашылды. Білсем,үйренсем деген құштарлық барған сайын арта түсті. Ақыры ол бір кеште өгізге жайдақ мініп, Сағымбек қартқа тартты. Елге аты шыққан шежіре қарт жөн нұсқар деп ойланды.

– Ұланым, тай сұрай келдің бе, тон сұрай келдің бе?-деді шежіре амандықтан соң.

– Ата, жөн сұрай келдім. Оқысам, білсем деген талабым бар, бірақ жоқшылық жібермейді. Не істесем болады?-деді Әбілхан. Шежіре қарт бір сәт сақалын саусағымен саралап, ойға батты.

– Япырым-ау, осынша жасқа келгенше, мұндай сауалмен алыстан келген баланы көрмеп едім. Шешінші өзің,-деді бір кезде. Көп ұзамай-ақ жас Әбілхан шежіренің ақылымен және берген азын-аулақ қаражатымен ауылдан Жаркентке келді. Бір сыныптық білімі жоқ суретшінің өмір жолы осылай басталды. Талай-талай кедергілерге жолықты. Ата-баба айналысып көрмеген өнерге жол табу оңай болған жоқ. Сонау 1929 жылдары өнер іздеп, Алматыға келгенде де, хат танудан әрі білімі жоқ жігітке оқу табыла қоймады. Тек атақты суретші Николай Гаврилович Хлудов өнер үйренуге талпынған бірінші қазақ жігітін қуана қарсы алды. Сол бала Әбілханның қазақтың сурет өнерінің ең басында тұрып, атақты суретші Әбілхан Қастеев атанарын ешкім әлі білмеген еді. Құмға сурет салудан басталған балалық талап үлкен өнерге осылайша жол салды.

1. Әке-шешеден жетім қалған Әбілханның қолынан келгені:

- A) далада ойнау
- B) қайыр тілеп ауыл кезу
- C) сабаққа бару
- D) күйемен тасқа, құмға сурет салып, ағаштан мүсін жасау
- E) аң аулау

2. – Ұланым, тай сұрай келдің бе, тон сұрай келдің бе ? – деген қарияның сұрағына Әбілқан не деп жауап береді?

- A) Тай сұрай келдім, мал бағамын
- B) Тон сұрай келдім, тойға барамын
- C) Жөн сұрай келдім, білім алсам, оқысам
- D) Ақша сұрай келдім, қалаға барсам
- E) Мал сұрай келдім

3. Әбілқанның ең алғашқы суретке деген қабілетін кім байқады?

- A) әкесі Қастей
- B) қарт ұста Түгенбей
- C) ауыл адамдары
- D) анасы
- E) нағашы ағасы Тұзақбай

4. Әбілқанның ең алғашқы білім алған ұстазы:

- A) Василий Антонов
- B) Сергей Куртов

- С) Антон Семенов
- Д) Николай Антонович
- Е) Николай Гаврилович Хлудов

5. 1929 жылы Әбілқан оқу іздеп барған қаласы:

- А) Мәскеуге
- В) Орынборға
- С) Алматыға
- Д) Қызылордаға
- Е) Ташкентке

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұстаз бен шәкірт

Бұлбұлдың ерекше әншілік қабілетін таныған ұстазы:

– Бұлбұл, ержеткен соң кім боласың?-деп сұрады. Шәкірт ойланбастан:

- Әнші болам, – деді езуіне тәтті күлкі үйіріліп.

– О-о! Әнші болу үлкен арман, әрі үлкен өнер. Әнші болу үшін ұстаздың қатаң талабына шыдасаң, сені үлкен жол адастырмай арманыңа жеткізеді,- деді ұстазы.

– Ол қандай талап? Мен бәріне де төземін, – деген Бұлбұлдың даусынан сенімділікті аңғару қиын емес.

– Асықпа, оны әлі-ақ сезінесің деп, ұстазы шәкіртін ойландырып тастады.

Әнші болудан басқа ойы жоқ балауса Бұлбұл ұстаз сөзінен ешнәрсе түсіне алмады.

Ертесіне ата-аналар жиналысы болды. Оған оқушылар да қатысты. Барлық ата-анамен жеке сөйлескен ұстаз кезегі келгенде Бұлбұлдың анасына:

– Балаңыз туралы айтыңызшы. Бала жас шыбық секілді. Қисық өскен бұтағын кесіп, түзеп отыру керек. Бүгін оның мінезі мен іс-әрекетіндегі кемшілікті жасырамын деп, ертең үлкен қателікке ұрынып жүрмейік, – деді.

Ұстаздың көкейіндегісін түсінген ана:

– Көп ұйықтайды, арманшыл. Үлкен мақсатына тек қиялмен жетем дей ме деп қорқамын. Еңбектенуі де аз. Бала ширақ болу керек емес пе?! Ата-анаға қазір қолғабыс тигізбегенде, қаиан тигізбек? Әйтпесе...

Анасының сөзін естіп отырған Бұлбұл қып-қызыл боп кетті. Жиналыс соңында Бұлбұл мен ұстаз оңаша қалды. Ұстаз тағы да жұмбақтап:

- Әнші болу үшін ұстаздың қатаң талабына шыдау керек демеу пе едім. Қалай, шыдайтын түрің бар ма? – деді.

Әлі де болса сөздің мәнісін толық түсінбеген шәкірт:

– Мұғалім, енді ерте тұратын боламын, – деді балалық мінез танытып.

– Тек ерте тұру ғана емес, ата-ана алдындағы балалық парызды ақтау бар. Тәртіпке өз-өзіңді көндіруің керек, – деді.

Бұлбұл үнсіз басын изеді. Шынында да ол осы оқиғадан соң, ата-анасын таң қалдырды. Ерте тұрып, барлық шаруаға үлгерді. Сабақты да жақсы оқыды. Сахнада ән де салды.

6. Ұстазы неліктен Бұлбұлдың әнші болу арманына сенімсіздік танытты?

- А) Бұлбұлдың дауысы жоқ болды
- В) Бұлбұлдың бойында еріншектік, жалқаулық болды

- С) Бұлбұлды көре алмады
 D) Бұлбұлға биші бол деді
 E) Бұлбұлдың анасы қарсы болды
7. Мәтіннің негізгі түйінді ой
- A) Бұлбұлдың сабағы
 B) ата-аналар жиналысы
 C) Ұстаз талабы
 D) Бұлбұлдың ерте тұруы
 E) Ұстаз бен ананың бала тәрбиесіндегі талабы
8. Ұстазы да, анасы да Бұлбұлға қандай талап қойды?
- A) ерте тұру
 B) әнші болу
 C) арманға жету үшін еңбектену
 D) таза ауада жүру
 E) биші болу
9. Бұлбұл неге сыныптастары алдында ұялды?
- A) сабақ оқымағаны үшін
 B) әнді дұрыс айта алмады
 C) досы сатып кетті
 D) анасына көмектеспегені үшін
 E) ұстазымен сөзге келіп қалды
10. Жиналыста анасы Бұлбұлдың қандай кемшіліктерін ұстазына айтты?
- A) арманшыл, қиялмен өмір сүреді, еріншек, еңбектенбейді
 B) алғыр, өте зерек, тәртіпті
 C) әнді жақсы салады, сұлу қыз
 D) ұғымтал, шешен, анасына көмектеседі
 E) үйді жинайды, ас әзірлейді

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Айтыс

Бәйгеге ат қосқандай қай ат озар екен, балуандар күрескенде қайсысы жығар екен деп халық қатты толқымай ма?! Ақындар айтысқан кезде жұрт осындай күй кешеді. Ол ақындар айтысының тыңдаушыларға ететін айрықша әсеріне байланысты. Ақындар айтысы-екі ақынның сөз өнерімен сайысы, жыр мерекесі.

Ақындық айтыс әуелде есте жоқ ескі замандардағы тұрмыстық әдет, рәсімдердің негізінде пайда болған. Ертедегі ата-бабаларымыз тұрмыстағы әр алуан той-думанды көңілді өткізу үшін неше түрлі рәсімдерді ойлап шығарған. Мысалы, бір ауыл қыз айттыру керек десек, жігіт жағынан арнайы кісілер барып құда түсетін. Екі жақ құдалар бір-бірлерінің кескін-келбетін, әдет-ғұрпын, байлық-кедейлігін, әртүрлі мінез-құлықтарын әзіл-қалжыңға айналдыратын әдеттері болған. Алғашында ол қарасөзбен басталып, бірте-бірте шешендік сайыс, ақырында өлең-жырмен айтылатын, ақындық айтысқа ауысқан. Сондай-ақ тағы басқа тойларда, ас бергенде көкпар, қыз қуу, ат бәйгесі, балуан күресі сияқты ақындар айтысы да той-думанның қызығы мен көркіне айналған. Мұнда нағыз ақындар елдің елдігін, жақсы мен жаманды ортаға салған.

Айтыс ақындықтың мектебі десе де болады. Айтысқа жас, кәрі, ер, әйел демей, өнері бар барша қауым қатыса алады. Айтыстың негізгі салмағы да, түйіні де өмір шындығы. Бетпе-бет келген екі ақын да сол

орайда жеңудің сан алуан жолдарын, амал-тәсілдерін қарастырады. Ә дегенен амандасу, ел жағдайын сұраудың өзінде айтыс боларлық түйін, сын тағарлық мәселелер іздестіріледі. Солардың ішіндегі ойы алғыр, дарындылары кейін сөрелі үлкен айтыстарға түсетін.

11. Ақындар айтысының маңыздылығы неде?
 - A) өткір тілімен, айшықты ойымен тыңдаушыны баурап алу
 - B) қарсыласын жеңу
 - C) көпшілік алдында өзін көрсету
 - D) халық алдында беделді болу
 - E) екі адамның әңгіме айтуы
12. Мәтіндегі ақындар айтыстарында айтылатын мәселелер:
 - A) өзінің байлығы туралы
 - B) қыз бен жігіттің махаббаты
 - C) халықтың мұң-мұқтажы, қал-жағдайы
 - D) байларды мақтау
 - E) жастық шақ, кәрілік туралы
13. Мәтіндегі негізгі түйіндіой:
 - A) ақындардың өнерін дәріптеу
 - B) күйшілік өнерді көрсету
 - C) жыршылық дәстүр туралы
 - D) ақындар айтысының халық үшін маңызы жоғары екендігін айту
 - E) құда түсу дәстүрін көрсету
14. Ақындық айтыстың ең алғашқы нұсқасы қалай пайда болған?
 - A) өтірік өлеңмен
 - B) мақал айтумен
 - C) жаңылтпаш айтумен
 - D) қара сөз айтумен
 - E) жұмбақ жасырумен
15. Мақалды жалғастыр: *Ақынның тілі қылыштан өткір, ...*
 - A) сөзден нәзік
 - B) пышақтан нәзік
 - C) сүйектен өтеді
 - D) тастан қатты
 - E) қылдан нәзік

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Анам, әкем және мен циркке билет алу үшін кезекте тұрған едік. Сәлден соң кезегіміз жылжып билет кассасымен арамызда бір ғана жанұя қалған еді. Бұлардың 12 жасқа жетпеген 8 балалары бар екен. Баршылық ішінде өмір сүрмейтіні байқалып тұр. Үстеріндегі киімдері бағалы емес-ті, бірақ тап-таза. Балалар әкесінің артынан екі-екіден қол ұстасып, тәрбиелі түрде қатармен тұрды. Жүздерінен қуаныш, қобалжу сезімдері білінеді. Пілдерді көретінін, қызықты, ерекше нәрселер болатынын бір-біріне айтып жатты. Бұрын-соңды циркке бармағандары сөздерінен білініп тұр. Анасы мен әкесі мақтанышпен қол ұстасып, ең алда тұрды. Кассир әкеге қанша билет керектігін сұрады. Әке: «Екі ересек билет және сегіз балалар билетін беріңізші», – деді. Кассир билеттердің құнын айтқанда, анасының қолы әкесінің қолын жібере салды. Басы салбырап қабағы түсті. Әкенің еріндері дірілдеп, кассирге жақындай түсіп: «Қанша дедіңіз?» – деп сұрады. Кассир билеттердің бағасын қайталап айтты. Ол кісінің

оншалықты ақшасы жоқ еді. Енді балаларына бұрылып, оларды циркке алып кіруге ақшасының жетпейтінін қалай айта алар еді?!

Әкем мұны сезіп, қалтасынан 2000 теңге шығарып жерге түсірді. Әкем жерге еңкейіп жатып, әлгі кісіні түртіп: «Кешіріңіз, мына ақша қалтаңыздан түсіп қалды», – деді. Кісі мән-жайды түсінген еді. Әкемнің көздеріне қарап тұрып қалды. Әкем жерден алған ақшаны оның қолына ұстатты. Еріндері дірілдеген күйі: «Рахмет, көп-көп рахмет, мырзам. Бұл ісіңіздің мен және жанұям үшін маңызы өте зор», – деді.

Цирктен кейін әкеммен машинамызға мініп үйге қайтқанымызда қуанышымыз бұрынғыдан арта түсті.

16. Мәтінді кім баяндауда, көрсетіңіз.

- A) Әкесі
- B) Баласы
- C) Қарт кісі
- D) Кассир
- E) Анасы

17. Мәтіннің айтпақ болған негізгі ойын анықтаңыз:

- A) Шынайы дос болу
- B) Байлықты босқа шашпау
- C) Қарапайымдылықты жоғалтпау
- D) Жарлыларды дәріптеу
- E) Адамгершілікке тәрбиелеу

18. Мағынасы мәтіннің мазмұнында кездеспейтін мақал-мәтелді табыңыз.

- A) Кісіні кейде таршылық сынайды, кейде баршылық сынайды.
- B) Адамгершілік – ардақты есім.
- C) Аш бала тоқ баламен ойнамайды.
- D) Жақсылық қылсаң, жаның жадырайды.
- E) Ақылды адам айтқызбай біледі, Ақ сұңқар қаққызбай іледі.

19. Балалардың бұрын-соңды циркке бармағандарын қайдан білгенін көрсетіңіз.

- A) Ақшалары жетпегенінен
- B) Өзара әңгімесінен
- C) Кассирдің сөзінен
- D) Әкенің еріндері дірілдегінен
- E) Анасы әкесінің қолын жібере салғанынан

20. Мәтінге қарап, төмендегі жауаптардың дұрысын белгілеңіз.

- A) Балалардың саны белгілі: оның төртеуі ұл, төртеуі қыз.
- B) Балаларына ақшасының жетпейтінін айтты, бірақ неше теңге жетпей тұрғанын айта алмады.
- C) Анасының қолы әкесінің қолын жібере салды да, өз қалтасынан ақша берді.
- D) Бұрын-соңды циркке бармаса да, пілдерді көргенін айтып жатты.
- E) Менің әкем ақылдылықпен оның балаларына білдірмей, ол кісіге көмектесті.

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Жібек жолының Қазақстан аумағынан өтетін солтүстік бағыты осы қалаға

келгеннен кейін екі тармаққа бөлінеді:

- A) Талғар
- B) Испиджаб
- C) Мерке
- D) Сығанақ
- E) Суяб

2. Киіз үйдің негізгі бекіту, біріктіріп байлау қызметін атқарған бауының атауы:

- A) «кереге»
- B) «туырлық»
- C) «басқұр»
- D) «түндік»
- E) «үзік»

3. Тоғылық-Темірдің Мауараннахрға жорық жасаған жылдары:

- A) 1353-1355 жж.
- B) 1348-1350 жж.
- C) 1350-1352 жж.
- D) 1352-1353 жж.
- E) 1360-1361 жж.

4. Монғолоидтық белгілер тереңдей түсті:

- A) IX-X ғғ.
- B) VII-VIII ғғ.
- C) VII-IX ғғ.
- D) VI-IX ғғ.
- E) VIII-IX ғғ.

5. Қожа Ахмет Иассауи кесенесін салуға Әмір Темір бұйрық берген жыл:

- A) 1400 ж.
- B) 1397 ж.
- C) 1398 ж.
- D) 1399 ж.
- E) 1395 ж.

6. Жаулап алу нәтижесінде емес, жергілікті экономикалық, этникалық негізде құрылған мемлекет:

- A) Сібір хандығы
- B) Ақ Орда хандығы
- C) Моғолстан
- D) Әбілқайыр хандығы
- E) Қазақ хандығы

7. Қазақ хандығындағы (XVI-XVII ғғ.) ең кіші қоғамдық басқару жүйесі аталды:

- A) ауыл
- B) ата-аймақ
- C) ру
- D) ұлыс
- E) жүз

8. Тәуекел ханның тұсында берік қамал, ірі сауда орталығына айналған қала

- A) Сайрам
- B) Созақ
- C) Сауран

D) Тараз

E) Сығанақ

9. 1716-1720 жылдары Ертістің жағалауында салынған бекіністер:

A) Ор, Петропавл

B) Омбы, Семей

C) Верный, Орынбор

D) Қапал, Райым

E) Атбасар, Семей

10. «Орынбор тарихы» атты зерттеу еңбегінде қазақ тарихының даму кезеңдерін көрсеткен орыс ғалымы:

A) П.Рычков

B) И.Муравин

C) Я.Гуляев

D) Д.Гладышев

E) В.Веселовский

11. Орынбор генерал-губернаторының көрсетуі бойынша Исатай Тайманұлы сотқа тартылды:

A) 1815-1817 жж.

B) 1823-1825 жж.

C) 1825-1833 жж.

D) 1824-1828 жж.

E) 1817-1823 жж.

12. 1849 жылы жұмысшылардың алғашқы бас көтеруі өткен жер:

A) Оралда

B) Қарағандыда

C) Көкшетауда

D) Жетісуда

E) Балқашта

13. Орта Азияның ірі саяси экономикалық орталығы Ташкентті орыс әскерлерінің басып алған жылы:

A) 1864 жыл

B) 1865 жыл

C) 1866 жыл

D) 1867 жыл

E) 1868 жыл

14. 1840-1850 жылдарда құрылған округтер:

A) Аягөз, Алакөл

B) Қарқаралы, Көкшетау

C) Баянауыл, Үшбұлақ

D) Ақмола, Аманқарағай

E) Көкпекті, Алатау

15. XIX ғасырдың аяғында қазақ жастары білім алған Ресей қалалары:

A) Иркутск, Владивосток, Магадан

B) Хабаровск, Чита, Улан-Удэ

C) Петербург, Қазан, Томск

D) Тула, Владимир, Самара

E) Ставрополь, Краснодар, Саратов

16. 1927 жылы Париж қаласында өткен концертке қатысып ән салған қазақ халқының әйгілі әншісі:

- А) С.Қожамқұлов
 В) Ә.Қашаубаев
 С) Жаяу Мұса
 Д) К.Байсейітова
 Е) Қ.Байжанов
17. 1918 жылы құрылған Түркістан АКСР-нің құрамына кірген облыстар:
 А) Самарқан мен Ферғана
 В) Орал мен Торғай
 С) Ақмола мен Семей
 Д) Түркістан мен Ташкент
 Е) Сырдария мен Жетісу
18. Кеңес Одағының батыры Т.Тоқтаров қаза тапқан шайқас:
 А) Брестті қорғауда
 В) Мәскеу шайқасы
 С) Курск шайқасы
 Д) Ленинградты қорғауда
 Е) Сталинград шайқасы
19. 1989 ж. шілде айындағы Қарағанды шахтерлерінің саяси талаптары:
 А) Ауғанстаннан Кеңес әскерлерін шығару
 В) Қарағанды қаласын еркін экономикалық аймақ деп жариялау
 С) Қазақ тілін мемлекеттік дәрежеге көтеру
 Д) Қарағандыда қазақша балабақшаларды ашу
 Е) Семей полигонын жабу
20. 1991 жылы КСРО-да тамыз айында болған тарихи оқиға:
 А) Компартия таратылуы
 В) Тұңғыш қазақ ғарышкерінің ғарышқа ұшуы
 С) ТМД-ның құрылуы
 Д) Егемендік декларациясының қабылдануы
 Е) ТЖМК-ның мемлекеттік төңкеріс ұйымдастыруы

МАТЕМАТИКА

1. Тендеуді шешіңіз: $0,2 - \frac{1}{5}x = \frac{1}{5} + 0,8x$

- А) 0.
 В) 1.
 С) -0,1.
 Д) 0,1.
 Е) -1.

2. Тендеуді шешіңіз: $2^{\sin 2x} = \sqrt{2}$

- А) $\frac{\pi}{4} + \pi n; n \in Z$
 В) $(-1)^n \frac{\pi}{12} + \frac{\pi n}{2}; n \in Z$
 С) $(-1)^n \frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}; n \in Z$
 Д) $(-1)^n \frac{\pi}{8} + \pi n; n \in Z$
 Е) жауабы жоқ

3. $7 < x < 9$ теңсіздігінің шешімі:

- A) $[7;9]$
- B) $(7;9)$
- C) $(7;9]$
- D) $[9;7)$
- E) $[7;9)$

4. Теңдеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \sqrt{x} - \sqrt{y} = 5 \\ \sqrt[4]{x} - \sqrt[4]{y} = 1 \end{cases}$$

- A) (16; 1).
- B) (64; 25).
- C) (256; 81).
- D) (625; 1).
- E) (81; 16).

5. Теңдеуді шешіңіз: $\cos(\pi + x) = \sin \frac{\pi}{2}$

- A) $\pi + \pi n; n \in \mathbb{Z}$
- B) $\frac{\pi}{2} + 2\pi n; n \in \mathbb{Z}$
- C) $2\pi n; n \in \mathbb{Z}$
- D) $\pi + 2\pi n; n \in \mathbb{Z}$
- E) $\pi n; n \in \mathbb{Z}$

6. Мүшелері оң геометриялық прогрессияның екінші мүшесі 81, ал үшінші мен төртінші мүшелерінің қосындысы 36-ға тең. Прогрессияның бірінші мен бесінші мүшелерінің айырмасын табыңыз.

- A) 216.
- B) 240.
- C) 228.
- D) 252.
- E) 204.

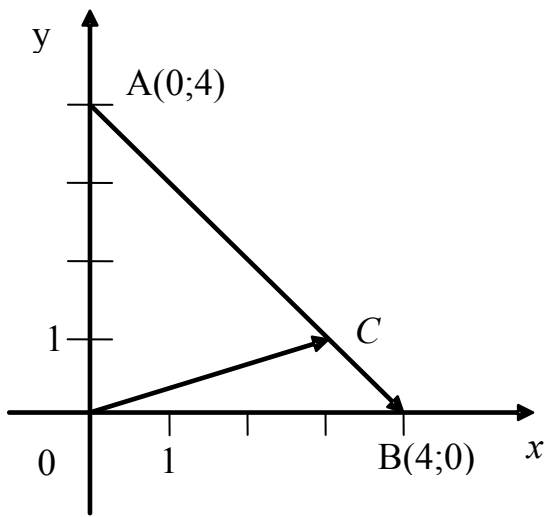
7. $f(x) = \cos 5x - 2 \cos^2 2,5x + 6$ функциясының туындысын табыңыз.

- A) $10 \sin 10x$
- B) 0
- C) $20 \cos 10x - 20 \cos 5x$
- D) $20 \cos 10x + 20 \sin 5x$
- E) $10 \cos 10x$

8. Ауданы 2400 см^2 ромбқа іштей сызылған шеңбердің радиусы 24 см тең. Ромбтың диагональдарын табыңыз:

- A) 40 см; 80 см
- B) 50 см; 30 см
- C) 100 см; 50 см
- D) 40 см; 50 см
- E) 60 см; 80 см

9. $|BC| = \frac{1}{4}|AB|$, $\vec{OC} \cdot \vec{CB} = ?$

- A) 4
- B) 2
- C) 0
- D) - 6
- E) - 4

10. Көбейткіштерге жіктеңіз: $10ax^3 - 20ax^2 - 2bx^2 + 4bx - 2x^2 + 4x$

- A) $x(x+2)(5a-b+1)$
- B) $x(x+2)(5ax-b-1)$
- C) $2x(x+2)(5ax+b+1)$
- D) $2x(x-2)(5ax-b-1)$
- E) $2x(x+2)(5ax-b-1)$

11. Пифагор өз мектебінде оқитын шәкірттері жайында мынадай анықтама берген: «Шәкірттердің жартысы математиканы, төрттен бірі музыка пәнін қызығып оқиды. Жетіден бірі тек тындап отырады және тағы үш қыз бар», - деді. Пифагордың қанша оқушысы бар?

- A) 70
- B) 56
- C) 28
- D) 14
- E) 42

12. Теңдеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 3^{1+\log_3(x+y)} = 6x \\ 3x^2 + 2y = 27 \end{cases}$$

- A) (-1;1)
- B) (1;1)
- C) (2;2)
- D) (0;2)
- E) (1;0)

13. Теңсіздікті шешіңіз: $\log_3 \frac{x-4}{x-6} > 0$

- A) (6; 7)
- B) $(-\infty; 7)$
- C) $(7; +\infty)$
- D) $(6; +\infty)$
- E) $(-\infty; 4) \cup (6; +\infty)$

14. Ықшамдаңыз: $\operatorname{tg}\alpha\operatorname{tg}\beta + (\operatorname{tg}\alpha + \operatorname{tg}\beta)\operatorname{ctg}(\alpha + \beta)$

A) $\operatorname{tg}(\alpha + \beta)$.

B) 1.

C) -1.

D) 0.

E) $\operatorname{ctg}(\alpha + \beta)$.

15. Теңсіздікті шешіңіз: $\left| \operatorname{tg}\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) \right| < \frac{1}{\sqrt{3}}$

A) $\left(-\frac{\pi}{12} + \frac{\pi}{2}n; \frac{\pi}{12} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in Z$

B) $\left(\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{11\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in Z$

C) $\left(\frac{\pi}{12} + \frac{\pi}{2}n; \frac{5\pi}{12} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in Z$

D) $\left(\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in Z$

E) $\left(\frac{\pi}{12} + \frac{\pi}{2}n; \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in Z$

16. Функцияның анықталу обласын есептеңіз: $y = \frac{\sqrt{\cos 2x}}{1 + \sin x}$

A) $\frac{\pi}{4} + 2\pi n \leq x \leq \frac{3\pi}{4} + 2\pi n, n \in Z$

B) $\frac{\pi}{4} + \pi n < x < \frac{3\pi}{4} + \pi n, n \in Z$

C) $-\frac{\pi}{4} + \pi n < x < \frac{\pi}{4} + \pi n, n \in Z$

D) $-\frac{\pi}{4} + 2\pi n \leq x \leq \frac{\pi}{4} + 2\pi n, n \in Z$

E) $-\frac{\pi}{4} + \pi n \leq x \leq \frac{\pi}{4} + \pi n, n \in Z$

17. $y = -2 + |x|$; $y = -x^2$ сызықтарымен шектелген фигураның ауданы:

A) $\frac{7}{3}$

B) $\frac{8}{3}$

C) $\frac{5}{3}$

D) $\frac{13}{3}$

E) $\frac{10}{3}$

18. Үшбұрышты пирамиданың бүйір қырлары өзара перпендикуляр және 4 см, 5 см және 6 см. Пирамиданың көлемін табыңыз.

A) 60 см^3 .

B) 20 см^3 .

C) 120 см^3 .

D) 30 см^3 .

E) 40 см^3 .

19. Арифметикалық прогрессияның алғашқы он мүшесінің қосындысы 315-ке, ал оның он бірінші мүшесі 15-ке тең. Он төртінші мүшесін тоғызыншы мүшеге бөлгендегі бөліндіні табыңыз.

A) $\frac{2}{7}$

B) $\frac{9}{14}$

C) $\frac{7}{9}$

D) $\frac{7}{2}$

E) $\frac{14}{9}$

20. Егер берілген саннан оның төрттен бір бөлігін азайтып, осы айырмаға санның бестен бір бөлігін қоссақ, онда 7,6 саны шығады. Берілген санды табыңыз.

A) 13,2.

B) 8.

C) 10.

D) 7,6.

E) 9.

21. $\frac{(3:2,5 + 4,3) \cdot 0,35}{(6,35 - 15,4 \cdot 0,25) \cdot 1,1}$ өрнегіне тең болатын өрнек:

A) $\frac{(3:2,5 + 4,3) \cdot 35}{(6,35 - 15,4 \cdot 0,25) \cdot 110}$

B) $\frac{(3:2,5 + 4,3) \cdot 35}{(6,35 - 15,4 \cdot 0,25) \cdot 11}$

C) $\frac{(1,77 + 4,3) \cdot 7}{220}$

D) $\frac{(3:2,5 + 4,3) \cdot 7}{(6,35 - 1,54 \cdot 0,25) \cdot 22}$

E) $\frac{(3 \cdot 2,5 + 4,3) \cdot 35}{(6,35 - 15,4 \cdot 0,25) \cdot 110}$

F) $\frac{(17,7 + 4,3) \cdot 7}{22}$

G) $\frac{(17,7 + 4,3) \cdot 7}{220}$

H) $\frac{(3:2,5 + 4,3) \cdot 7}{(6,35 - 1,54 \cdot 0,025) \cdot 22}$

22. Шешімі $2\pi n$ болатын теңдеулерді көрсетіңіз:

A) $4^{\cos x} = 2$

B) $77^{\cos x} = 77$

C) $7^{\cos \frac{x}{2}} = 1$

D) $7^{\sin \frac{x}{2}} = 1$

E) $(\sin x)^7 = 1$

F) $(\cos x)^4 = 1$

G) $9^{\sin x} = 3$

H) $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = 0$

23. $\log_2 \frac{1}{8}$ логарифм мәні:

A) Натурал сан

B) Теріс сан

C) Ирриционал сан

D) 2-ге тең сан

E) Оң сан

F) Бүтін сан

G) 3-ке тең сан

H) -3-ке тең сан

24. $(0,25)^{x-4} \leq \left(\frac{1}{16}\right)^x$ теңсіздігінің:

A) шешімі $x \in (-\infty; 4)$

B) ең үлкен бүтін шешімі $x = -5$

C) ең кіші бүтін шешімі $x = -4$

D) шешімі $x \in (-\infty; 4]$

E) ең кіші бүтін шешімі $x = -3$

F) ең үлкен бүтін шешімі $x = -3$

G) ең үлкен бүтін шешімі $x = -4$

H) шешімі $x \in (-\infty; -4]$

25. Егер $\sin \alpha = -\frac{5}{13}$ және $\frac{3}{2}\pi < \alpha < 2\pi$ болса, онда: екендігі белгілі болса,

$\cos \alpha$ мен $\operatorname{ctg} \alpha$ -ны табыңыз:

A) $\operatorname{tg} \alpha = -\frac{5}{12}$

B) $\cos \alpha = -\frac{12}{13}$

C) $\cos \alpha = -\frac{5}{13}$

D) $\cos \alpha = \frac{5}{13}$

E) $\operatorname{tg} \alpha = \frac{5}{12}$

F) $\cos \alpha = \frac{12}{13}$

G) $\operatorname{ctg} \alpha = \frac{12}{5}$

H) $\operatorname{ctg} \alpha = -\frac{12}{5}$

26. $\begin{cases} \cos x > -\frac{1}{2} \\ \operatorname{tg} x > 0 \end{cases}$ теңсіздіктер жүйесінің шешімдер жиынына кіретін мәндерді көрсетіңіз:

A) $\frac{\pi}{4}$

B) $-\frac{2\pi}{9}$

C) $-\frac{\pi}{9}$

D) $\frac{7\pi}{12}$

E) $\frac{\pi}{3}$

F) $-\frac{\pi}{3}$

G) $\frac{\pi}{2}$

H) $-\frac{7\pi}{12}$

27. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \operatorname{tg} \frac{x}{5}$

A) $x \neq -\frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$

B) $x \neq \pi + \pi n, n \in Z$

C) $x \neq \frac{3\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$

D) $x \neq \frac{3\pi}{2} + \pi n, n \in Z$

E) $x \neq \frac{5\pi}{2} + 5\pi n, n \in Z$

F) $x \neq \frac{9\pi}{2} + 3\pi n, n \in Z$

G) $x \neq \frac{7\pi}{2} + 5\pi n, n \in Z$

H) $x \neq \frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$

28. $f(x) = -7 \cos 3x$ функциясының туындысы үшін орындалатын теңдік:

A) $f'\left(\frac{\pi}{6}\right) = 21$

B) $f'(0) = 0$

C) $f'(0) = -21$

D) $f'(0) = 7$

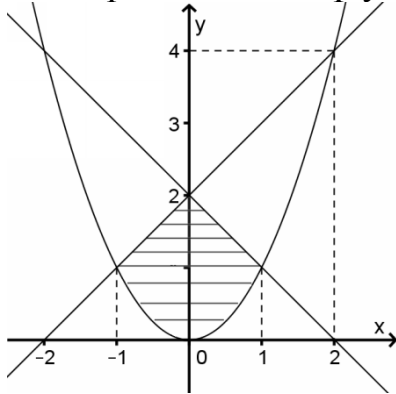
E) $f'\left(\frac{\pi}{6}\right) = -21$

F) $f'(x) = 21\sin x$

G) $f'(x) = 21\sin 3x$

H) $f'(x) = -21\sin 3x$

29. Парабола және түзулермен шектелген әрі боялған фигураның ауданы

A) $2\frac{1}{3}$

B) натурал сан

C) $1\frac{1}{6}$

D) анықтау мүмкін емес

E) 1

F) бүтін сан

G) $2\frac{1}{6}$

H) $1\frac{1}{3}$

30. Цилиндр табанының радиусы 11 см – ге, биіктігі 13 см – ге тең.

Цилиндрдің:

A) жасаушысы 11 см

B) бүйір бетінің ауданы 23π см²C) табан ауданы 242π см²D) бүйір бетінің ауданы 143π см²E) бүйір бетінің ауданы 286π см²

F) жасаушысы 13 см

G) табан ауданы 121π см²H) бүйір бетінің ауданы 120π см²

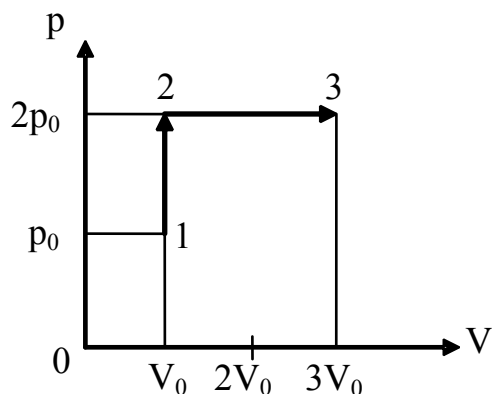
1. Денені материалдық нүкте деп есептеуге болатын жағдай

- A) Дискіні Жерден 0,5 м биіктікке көтеріп қойды.
- B) Дискіні станокта жасап тұр.
- C) Спортшы дискіні 50 м қашықтыққа лақтырды.
- D) Дискі 1 м қашықтыққа домалап барып тоқтады.
- E) Дискі 0,5 м биіктіктен төмен құлады.

2. Тік жоғары 10 м/с жылдамдықпен лақтырылған массасы 200 г дененің ең жоғарғы көтерілу нүктесіндегі потенциалдық энергиясы

- A) 5 Дж.
- B) 0,5 Дж.
- C) 10 Дж.
- D) 0,1 Дж.
- E) 20 Дж.

3. Егер идеал газдың 1-күйдегі температурасы T_0 болса, онда 1-2-3-процесс орындалғаннан кейін pV диаграммада кескінделген газдың 3-күйдегі температурасы:

- A) $12T_0$
- B) $9T_0$
- C) $3T_0$
- D) $6T_0$
- E) $4T_0$

4. Жартылай өткізгіштердегі ток тасымалдайтын бөлшектер

- A) оң және теріс иондар.
- B) оң иондар мен электрондар.
- C) тек қана электрондар.
- D) теріс иондар.
- E) электрондар мен кемтіктер.

5. Біртекті болатын тұрақты электр ($E = 1$ кВ/м) және магнит ($B = 1$ мТл) өрісінде электрон бірқалыпты, түзу сызықты қозғалады. Оның жылдамдығы

- A) 1 м/с.
- B) 10^3 м/с.
- C) 10^2 м/с.
- D) 10^4 м/с.
- E) 10^6 м/с.

6. Радиолокатор электронды - сәулелік түтікшесінің горизонталь уақыттық жаймасы 2 мс болса, ең үлкен барлау тереңдігі ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) 150 км.
- B) 300 км.
- C) 250 км.

D) 350 км.

E) 200 км.

7. Фотокатодта жұтылатын фотонның энергиясы 5 эВ. Электронның катодтан шығу жұмысы 2 эВ. Фототокты тоқтата алатын жапқыш потенциалдар айырмасы ($1\text{эВ}=1,6\cdot 10^{-19}$ Дж; $e = 1,6\cdot 10^{-19}$ Кл)

A) 7 В.

B) 3,5 В.

C) 2,5 В.

D) 10 В.

E) 3 В.

8. Көлеңкенің пайда болуын түсіндіретін заң

A) жарықтың дифракциясы

B) жарықтың түзу сызық бойымен таралуы

C) жарықтың шағылуы

D) жарықтың сынуы және шағылуы

E) жарықтың сынуы

9. Массасы 50 кг, аяқ киімінің табандарының ауданы 800 см^2 , адамның еденге түсіретін қысымы ($g = 10\text{ Н/кг}$)

A) 2 Па.

B) 1 Па.

C) 0,340 Па.

D) 0,823 Па.

E) 6250 Па.

10. Импульсінің модулі $40\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$ бөлшек қабырғаға тұрғызылған нормальға параллель абсолют серпімді соғылса, импульстің өзгерісі

A) $50\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$

B) $80\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$

C) $100\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$

D) $350\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$

E) $240\frac{\text{кг}\cdot\text{м}}{\text{с}}$

11. 5 моль температурасы 17°C гелийді адиабаталық сыққанда істелген жұмыс 2,49 кДж болса, газдың соңғы температурасы ($R=8,31\text{ Дж/моль}\cdot\text{K}$)

A) $\approx 23^\circ\text{C}$

B) $\approx 57^\circ\text{C}$

C) $\approx 67^\circ\text{C}$

D) $\approx 73^\circ\text{C}$

E) $\approx 83^\circ\text{C}$

12. Кедергілері: $R_1 = 2\text{ Ом}$, $R_2 = 3\text{ Ом}$ екі өткізгіш тізбектеп қосылған. Тізбектегі ток күші 1 А болса, тізбектің толық кернеуі

A) 2 В

B) 5 В

- C) 3 В
D) 6 В
E) 10,2 В

13. Серіппелі маятник жүгінің массасы 0,16 кг, ал серіппесінің қатаңдығы 4Н/м болса, серпімділік күшінің әсерінен болатын гармоникалық тербелістердің сызықтық жиілігі

- A) $\frac{2}{\pi}$
B) $\frac{4}{\pi}$
C) $\frac{3}{\pi}$
D) $\frac{1,5}{\pi}$
E) $\frac{2,5}{\pi}$

14. Суретте жарық шығаратын S нүкте және оның ($n_{\text{л}} > n_{\text{орта}}$) линзаның бас оптикалық осіне қатысты S' кескіні берілген. Линза мен кескіннің түрі

* S

0 _____ * S' 0'

- A) Жинағыш, шын
B) Жинағыш, жалған
C) Шашыратқыш, жалған
D) Шашыратқыш, шын
E) Шашыратқыш, шексіз

15. Изотоптар атом ядроларының құрамында

- A) нейтрондар саны тең, протондар саны өзгеше.
B) нейтрондар саны протондар санынан әлдеқайда аз.
C) нейтрондар саны протондар санына тең.
D) протондар саны тең, нейтрондар саны өзгеше.
E) нейтрондар саны протондар санынан әлдеқайда көп.

16. Екі дене бірдей жылдамдықпен көкжиекке әр түрлі бұрыш (біріншісі $\alpha_1 = 30^\circ$, екіншісі $\alpha_2 = 60^\circ$) жасай лақтырылған. Осы денелердің ұшу

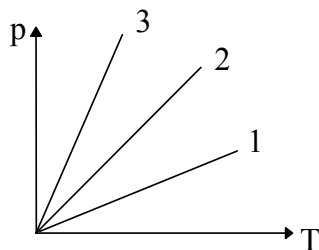
қашықтықтарының $\frac{l_1}{l_2}$ қатынасы ($\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$, $\cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$)

- A) $\frac{2}{\sqrt{3}}$.
B) 1.
C) $\sqrt{3}$.
D) $\frac{\sqrt{3}}{2}$.
E) $\frac{1}{2}$.

17. pT диаграммада изохоралық қыздыру кезіндегі үш газдың (оттегі, гелий,

көмірқышқыл газы) графиктері келтірілген. Газ массалары және алатын көлемдері бірдей. Газдарға сәйкес келетін изохоралар нөмірі

$$\left(M_{O_2} = 32 \cdot 10^{-3} \text{ кг/моль}; M_{He} = 4 \cdot 10^{-3} \text{ кг/моль}; M_{CO_2} = 44 \cdot 10^{-3} \text{ кг/моль} \right)$$

- A) 1 - He, 2 - O₂, 3 - CO₂
 B) 1 - CO₂, 2 - He, 3 - O₂
 C) 1 - CO₂, 2 - O₂, 3 - He
 D) 1 - O₂, 2 - He, 3 - CO₂
 E) 1 - He, 2 - CO₂, 3 - O₂

18. Жіпке ілінген жүкті, жерден биіктігі 0,45 м болатындай етіп тепе-теңдік қалыптан ауытқытқан. Дененің еркін тербеліс кезінде тепе-теңдік қалыптан

өту жылдамдығы $\left(g = 10 \frac{\text{м}}{\text{с}^2} \right)$

- A) 1 м/с
 B) 900 м/с
 C) 9 м/с
 D) 30 м/с
 E) 3 м/с

19. Дифракциялық тордың 1 мм-де 120 сызықша бар. Торға монохромат жарық түсірілген. Егер екінші реттік спектрдің ауытқу бұрышы 7⁰-қа тең болса, онда монохромат жарықтың толқын ұзындығы ($\sin 7^0 = 0,12$)

- A) 0,5 мкм
 B) 0,28 мкм
 C) 0,15 мкм
 D) 0,3 мкм
 E) 0,24 мкм

20. Толқын ұзындығы 10^{-10} м фотон бастапқыда тынышықта болған электронмен серпімді соққыға ұшырайды және артқа шашырайды. Электронның алатын жылдамдығы ($m_e = 9,1 \cdot 10^{-31}$ кг, $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с)

- A) $\approx 1,5 \cdot 10^7$ м/с
 B) $\approx 3,8 \cdot 10^8$ м/с
 C) $\approx 3,8 \cdot 10^5$ м/с
 D) $\approx 7,3 \cdot 10^5$ м/с
 E) $\approx 7,3 \cdot 10^8$ м/с

21. Поез жылдамдығының алғашқы әлемдік рекорды Францияға тиісілі. Мұнда 1955 жылы сағатына 331 км жылдамдыққа жеткен, 1981 жылы – 380 км/сағ, ал 80-ші жылдар соңында – 515 км/сағ. Алайда бұл – рекордтық көрсеткіштер. Қарапайым экспресс-поездар 300 км/сағ жылдамдықпен жүреді.

Париж – Бордо поезі жолаушыларды сағатына 350 км жылдамдықпен тасиды екен.

Аталған поезд Париж бен Бордоға қанша уақытта жетеді, егер олардың

арақашықтығы 584,3 км болса?

- A) 2,5 сағ
- B) 1,7 сағ
- C) 0,35 сағ
- D) 3,4 сағ
- E) 5 сағ
- F) 4 сағ
- G) 3 сағ
- H) 7,1 сағ

22. Менделеев-Клапейрон теңдеуі:

- A) $p = \rho gh$
- B) $\frac{V_1}{V_2} = \frac{T_1}{T_2}$
- C) $pV = \frac{m}{M}RT$
- D) $pV = \nu RT$
- E) $p_1V_2 = p_2V_1$
- F) $\frac{p_1}{p_2} = \frac{T_1}{T_2}$
- G) $p = \frac{\rho RT}{M}$
- H) $pV = const$

23. Өзенде су бетінің толқыны 6 м/с жылдамдықпен таралады. Су бетінде жапырақ қалқып жүр. Егер толқын ұзындығы 3 м болса, жапырақтың тербеліс периоды мен жиілігі неге тең?

- A) 1,5 с
- B) 2 с
- C) 3 Гц
- D) 2 Гц
- E) 0,5 Гц
- F) 0,5 с
- G) 1 с
- H) 4 Гц

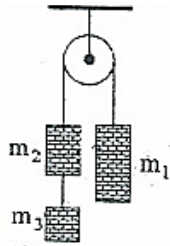
24. Тауда қысым төмен болғандықтан су 70 - 80°C-та қайнайды, сондықтан үлкен биіктікте тамақ пісіру оңай емес. Тамақ ұзақ уақыт бойы піседі, сондай кезде ең керек ыдыс – арнайы жылдам қайнататын кәстрөл.

Егер биік тауларда қайнау температурасы 80°C болса, массасы 2 кг суды қайнату үшін қанша энергия жұмсалады? Егер энергияның 20 %-ы суды жылыту үшін кетсе қанша отын ағаш қажет болады? Судың бастапқы температурасы 10°C.

- A) 0,3 кг
- B) 160 Дж
- C) 10 кг
- D) 500 Дж
- E) 488 кДж
- F) 2 кг
- G) 588 кДж
- H) 1,5 кг

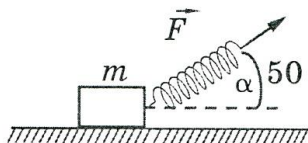
25. Суретте көрсетілгендей, созылмайтын жіп көмегімен үйкеліссіз блок

арқылы $m_1 = 45$ кг, $m_2 = 3,5$ кг және $m_3 = 2,5$ кг жүктер ілінген. (Блок пен жіп салмақсыз). Жүйе өз еркіне жіберілсе, m_2 және m_3 жүктерді байланыстыратын жіптің керілу күші

- A) 24 Н
- B) 30 Н
- C) 40 Н
- D) 25 Н
- E) 20 Н
- F) 28 Н
- G) 60 Н
- H) 48 Н

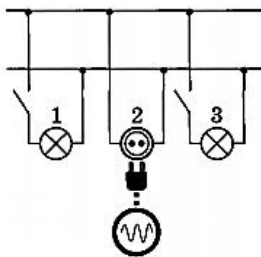
26. Массасы $m = 11$ кг кеспек горизонталь беттің үстінде жатыр. Кеспек қатаңдығы $k = 200$ Н/м серіппеге жапсырылған. Кеспек пен беттің арасындағы үйкеліс коэффициенті $\mu = 0,1$. Бастапқыда серіппе деформацияланбаған, сосын серіппенің бос шетіне көкжиекке $\alpha = 45^\circ$ бұрышпен бағытталған күш түсіргенде, кеспек 50 см қашықтыққа жылжиды. Осы кезде қандай жұмыс атқарылды.

- A) 4,5 Дж
- B) 3,5 Дж
- C) 6,2 Дж
- D) 8,8 Дж
- E) 5,4 Дж
- F) 9,3 Дж
- G) 7,4 Дж
- H) 2,2 Дж

27. Иіндікте массалары әртүрлі бірақ бір ғана материалдан жасалған екі кір тастары тепе-теңдікке келтірілген. Егер кір тастарының екеуін де суға салсақ, иіндіктің тепе-теңдігі

- A) өзгереді: массасы көп жағы түсіріледі, себебі ауыр
- B) кір тастардың массаларына байланысты әр түрлі жағдайда болуы мүмкін
- C) өзгермейді: бір ғана материалдан жасалғандықтан тығыздықтары бірдей
- D) өзгермейді: бір ғана материалдан жасалғандықтан көлемдері әр түрлі
- E) өзгермейді: себебі кір тастардың ауырлық күштері екі жағдайда өзгермейді
- F) өзгереді: массасы көп кір тас жағы көтеріледі, себебі кері итеруші күш көп
- G) өзгереді: массасы аз жағы көтеріледі, себебі жеңіл
- H) алдымен өзгереді кейін қалпына келеді

28.

Суреттегі көрсетілген желінің кернеуі 220 В. Осы желіге қосылған әр аспап үшін ток күшінің, кедергілерінің, қуатының және бірлік уақыт ішінде бөлінген жылу мөлшерінің мәндерін төменде берілген шамалар арқылы табыңыз:

1. $P_1 = 100 \text{ Вт}, I_1 = ? R_1 = ? Q_1 = ?$
 2. $I_2 = 3 \text{ А}, P_2 = ? R_2 = ? Q_2 = ?$
 3. $R_3 = 440 \text{ Ом}, P_3 = ? I_3 = ? Q_3 = ?$
- А) $P_2 = 660 \text{ кВт}, R_2 \approx 73 \text{ кОм}, Q_2 = 657 \text{ мДж}$
 В) $P_3 = 110 \text{ Вт}, I_3 = 0,5 \text{ А}, Q_3 = 110 \text{ Дж}$
 С) $I_1 = 45 \text{ мА}, R_1 = 0,02 \text{ мОм}, Q_1 = 972 \text{ кДж}$
 Д) $I_1 = 45 \text{ А}, R_1 = 0,02 \text{ Ом}, Q_1 = 972 \text{ Дж}$
 Е) $P_2 = 220 \text{ Вт}, R_2 \approx 0,04 \text{ Ом}, Q_2 = 660 \text{ Дж}$
 F) $I_1 = 0,45 \text{ А}, R_1 = 480 \text{ Ом}, Q_1 = 97,2 \text{ Дж}$
 G) $P_2 = 660 \text{ Вт}, R_2 \approx 73 \text{ Ом}, Q_2 = 657 \text{ Дж}$
 H) $P_3 = 11 \text{ Вт}, I_3 = 2 \text{ А}, Q_3 = 880 \text{ Дж}$

29. Егер сыйымдылығы $C = 1 \text{ мкФ}$ және индуктивтік кедергісі $X_C = 16 \text{ Ом}$ болатын конденсаторда айнымалы ток күші пайда болса, осы токтың периоды мен жиілігі қандай?

- А) $T = 10^4 \text{ с}$
 В) $\nu = 1000 \text{ Гц}$
 С) $\nu = 1 \text{ Гц}$
 Д) $\nu = 100 \text{ Гц}$
 Е) $T = 10^3 \text{ с}$
 F) $T = 10 \text{ с}$
 G) $\nu = 10 \text{ кГц}$
 H) $T = 10^{-4} \text{ с}$

30. Әйнектердің кейбір түрлерінің қызыл және күлгін сәулелер үшін сыну көрсеткіші $n_{\text{қызыл}} = 1,51$ және $n_{\text{күлгін}} = 1,53$. Осы сәулелердің әйнек-ауа бөлігінің бетіне түскен кездегі $\beta_{\text{қызыл}}$ және $\beta_{\text{күлгін}}$ толық ішкі шағылудың шекті бұрышын анықтаңыз

- А) $\beta_{\text{қызыл}} = 51^\circ 28'$
 В) $\beta_{\text{күлгін}} = 35^\circ 49'$
 С) $\beta_{\text{күлгін}} = 20^\circ 49'$
 Д) $\beta_{\text{қызыл}} = 30^\circ 28'$
 Е) $\beta_{\text{күлгін}} = 40^\circ 49'$
 F) $\beta_{\text{қызыл}} = 41^\circ 28'$
 G) $\beta_{\text{қызыл}} = 21^\circ 28'$
 H) $\beta_{\text{күлгін}} = 45^\circ 49'$

ХИМИЯ

1. Металдық байланысы бар зат:

- A) HCl
- B) KCl
- C) Ba
- D) P
- E) S

2. Ерітіндіде бірге болатын иондар:

- A) Fe^{3+} и OH^- .
- B) Zn^{2+} и OH^- .
- C) Na^+ и OH^- .
- D) Cu^{2+} и OH^- .
- E) Al^{3+} и OH^- .

3. Қышқылға тән диссоциациялану теңдеуі

- A) $\text{Na}^+ + \text{HSO}_4^-$
- B) $\text{Mg}^{2+} + 2\text{Cl}^-$
- C) $\text{Na}^+ + \text{OH}^-$
- D) $\text{H}^+ + \text{Cl}^-$
- E) $\text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$

4. Оттекті зертханада мына әдіспен алуға болады:

- A) метанды CH_4 сумен әрекеттестіру;
- B) калий перманганатын ыдырату;
- C) кремний оксидін ыдырату.
- D) натрийді сумен әрекеттестіру;
- E) ауаны бөлу;

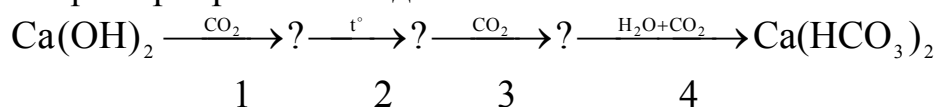
5. Су электр тоғының әсерінен сутек пен оттекке айырылады. Түзілген газдардың көлемдік қатынастары:

- A) $\text{H}_2 : \text{O}_2 = 3 : 2$.
- B) $\text{H}_2 : \text{O}_2 = 1 : 2$.
- C) $\text{H}_2 : \text{O}_2 = 2 : 3$.
- D) $\text{H}_2 : \text{O}_2 = 1 : 1$.
- E) $\text{H}_2 : \text{O}_2 = 2 : 1$.

6. Келесі бейметалдар: S, P, C, Si, N жанғанда қышқылдық оксидтер түзіледі. Оның суда ерімейтіні:

- A) P_2O_5 .
- B) N_2O_4
- C) SiO_2 .
- D) CO_2 .
- E) SO_2 .

7. Орта тұз түзілетін стадия:

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 1
- E) 5

8. Барлық галогендер, әсіресе фтор мен хлор:

- A) Бирюза түстес.
 B) Ауада жақсы жанады.
 C) Улы.
 D) Электр тоғын өткізеді.
 E) Сұйық заттар.
9. Күкірт (VI) оксидімен әрекеттеспейтін зат
 A) KOH
 B) H₂S
 C) NO₂
 D) O₃
 E) H₂O
10. Азот қышқылының басқа қышқылдан ерекшелігін көрсететін реакция:
 A) MgO + HNO₃ ®→
 B) Mg(OH)₂ + HNO₃ ®→
 C) Hg + HNO₃ ®→
 D) MgSiO₃ + HNO₃ ®→
 E) MgCO₃ + HNO₃ ®→
11. Күкірттің тотығу үрдісі көрсетілген сызба нұсқа
 A) SO₃²⁻ → SO₂
 B) S⁺⁴ → S⁰
 C) SO₃²⁻ → SO₄²⁻
 D) SO₂ → S⁰
 E) S⁰ → S⁻²
12. Алюминий дигидроксосульфаты - алюминий гидроксосульфаты - алюминий гидросульфаты қатарындағы заттардың молекулярлық массалары
 A) 184 -140- 127
 B) 157 -184 -127
 C) 218 - 140 - 318
 D) 218 -157 -318
 E) 184 - 157 - 127
13. Массасы 68,4 г сілтілік металл сумен әрекеттесіп 8,96 л сутек (қ.ж.) түзеді. Бұл металл -
 A) Rb
 B) Cs
 C) Na
 D) Li
 E) K
14. Мыспен әрекеттеспейді
 A) H₂SO₄ (конц.)
 B) HNO₃ (сұйылт.)
 C) HCl
 D) HNO₃ (конц.)
 E) HNO₃ (өте сұйылт.)
15. Төменде келтірілген заттардың арасында сутектік байланыс түзбейтін зат:
 A) Этанол.
 B) Метан қышқылы.

- C) Этан қышқылы.
- D) Бензой қышқылы.
- E) Этаналь.

16. Газдың 1 литрін жағуға 2 л оттегі жұмсалды. Реакция нәтижесінде 1 л көміртек диоксиді және 2 л су буы (қ.ж.) түзілген болса, газдың молекулалық формуласы

- A) C_5H_{12}
- B) C_2H_6
- C) CH_4
- D) C_4H_{10}
- E) C_3H_8

17. 10,8 г көмірсутек жанғанда 35,2 г көмірқышқыл газы және 13,34 л су буы бөлінеді. Егер тығыздығы сутекпен салыстырғанда 27 болса, молекуланың формуласы:

- A) C_3H_4
- B) C_4H_8
- C) C_5H_8
- D) C_4H_6
- E) C_6H_{10}

18. Фенолдың этанолдағы 9,4 % ерітіндісі металл натриймен әрекеттескенде 3,36 л сутек алу (қ.ж.) үшін ерітіндінің жұмсалған ($\rho=0,9$ г/мл) көлемі:

- A) 290 мл
- B) 303 мл
- C) 297 мл
- D) 333 мл
- E) 317 мл

19. 37 г пропанол мен 37 г пропион қышқылы әрекеттескенде, шығымы 65% болса, түзілген эфирдің массасы

- A) 27,35 г
- B) 37,70 г
- C) 32,25 г
- D) 30,43 г
- E) 28,46 г

20. 15 г сірке қышқылынан алынатын құрамы $C_4H_8O_3N_2$ дипептидтің массасы:

- A) 10,5 г
- B) 14,5 г
- C) 16,5 г
- D) 12,5 г
- E) 18,5 г

21. Протон саны мен нейтрон саны бірдей атомдар:

- A) ^{65}Zn
- B) ^{27}Al
- C) ^{23}Na
- D) ^{12}C
- E) ^{28}Si
- F) ^{31}P

G) ^{39}K H) ^{40}Ca

22. Тотығу-тотықсыздану реакциясы:

A) реакция нәтижесінде тек атомдар электрондарын беретін реакция

B) реакция нәтижесінде атомдар, иондар немесе молекулалар электрондар беретін реакция

C) элементтердің тотығу дәрежелері өзгермей жүретін реакция

D) реакция нәтижесінде атомдар, иондар немесе молекулалар электрондарды қосып алатын реакция

E) реакция нәтижесінде бастапқы заттар құрамындағы химиялық элементтер атомдарының немесе иондардың тотығу дәрежелері өзгере жүретін реакция

F) жай зат пен күрделі зат арасында жүретін реакция

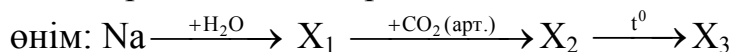
G) реакция нәтижесінде бастапқы заттар құрамындағы химиялық элементтердің тотығу дәрежесі өзгермей жүретін реакция

H) реакция нәтижесінде тек иондар мен молекулалар электронды қосып алатын реакция

23. Қышқылдық оксид:

A) SO_3 B) CaO_2 C) N_2O D) Al_2O_3 E) N_2O_5 F) Fe_3O_4 G) K_2O H) ZnO

24. Натрий қосылыстарының негізінде өтетін өзгерістер тізбегіндегі соңғы

A) натрий гидриды

B) натрий гидроксиді

C) натрий гидрокарбонаты

D) натрий нитраты

E) натрий

F) натрий карбонаты

G) натрий хлориді

H) натрий сульфаты

25. Циклоалкандар жайлықате тұжырымдар:

A) циклоалкан молекуласында көміртек атомдарының валенттік бұрыштары 180° тең

B) метилциклобутанның изомеры 1,2-диметилциклобутан

C) циклоалкандар нафтендер деп аталады

D) циклоалкандардың жалпы формуласы алкендердің жалпы формуласындай

E) жалпы формуласы C_nH_{2n}

F) циклоалкандарды мұнайдан алуға болады

G) циклоалкан молекуласында барлық көміртек атомдары sp^3 d²-гибридтенгенH) циклоалкан молекуласындағы әр көміртек атомы sp^3 -гибридтенген

26. Гомологтар деп ... заттарды айтады.

- A) сапа және сандық құрамдары әртүрлі, химиялық құрылыстары ұқсас
B) молярлық массалары бірдей, сапа құрамы әртүрлі
C) протондар саны әртүрлі, нейтрондар саны бірдей
D) химиялық құрылыстары ұқсас, химиялық қасиеттері де ұқсас
E) жалпы формулалары бірдей; химиялық қасиеттері ұқсас, ал құрамдары бір немесе бірнеше CH_2 тобына өзгеріп отыратын
F) протон саны бірдей, нейтрон саны әртүрлі
G) сандық құрамы бірдей, ал химиялық қасиеттері әртүрлі
H) сапа және сандық құрамдары бірдей, бірақ химиялық құрылыстары әртүрлі
27. ...әрекеттескенде этанол түзіледі.
A) Көміртек (II) оксиді сутекпен
B) Пропен сумен
C) 1,2-дихлорэтан сілтінің сулы ерітіндісімен
D) Этилен сумен
E) Хлорэтан сілтінің спирттегі ерітіндісімен
F) Этан сумен
G) 1,2-дихлорэтан сілтінің спирттегі ерітіндісімен
H) Хлорэтан сілтінің сулы ерітіндісімен
28. Төменде келтірілген заттарды әрекеттестіріп күрделі эфир алуға болады:
A) метан қышқылын пропанол-2мен
B) күкірт қышқылын ацетальдегидпен
C) сірке қышқылын толуолмен
D) құмырсқа қышқылын бензолмен
E) бутан қышқылын бутанолмен
F) азот қышқылын ақуызбен
G) сірке қышқылын метанолмен
H) азот қышқылын сілтімен
29. Глицин:
A) аминқышқылдармен әрекеттеседі
B) судағы ерітіндісі күшті сілтілік орта түзеді
C) екідайлы қасиет білдіреді
D) сілтілермен әрекеттеспейді
E) хлорсутекпен әрекеттеседі
F) суда нашар ериді
G) спирттермен әрекеттеспейді
H) өткір иісті
30. Полимерлерді алу үшін пайдаланылатын реакциялар:
A) гидролиздену
B) сополимерлену
C) диссоциациялану
D) бейтараптану
E) полимерлену
F) вулкандау
G) поликонденсациялану
H) полимерлену, поликонденсациялану, сополимерлену

БИОЛОГИЯ

1. Өсімдік жасушасының сыртын қаптайды

- A) Ядро
 - B) Цитоплазма
 - C) Пластид
 - D) Қабықша
 - E) Вакуоль
2. Негізгі тамырдан таралады.
- A) Қосалқы.
 - B) Шашақ.
 - C) Кіндік.
 - D) Жанама.
 - E) Сабақ.
3. Тұқым ішіне ауа, су енеді:
- A) Тұқым кіндігі арқылы.
 - B) Қабығы арқылы.
 - C) Жасымықша арқылы.
 - D) Ауа, су кірмейді.
 - E) Тыныс саңылауы арқылы.
4. Жануарлардың дене пішіні мен түсі қоршаған ортаның заттарымен сәйкес келетін бейімделушілік:
- A) Жасырынғыш.
 - B) Айбарланғыш.
 - C) Қорғаныш (мимикрия).
 - D) Сақтандырғыш.
 - E) Бүркеніш.
5. Ағзаның жұмыртқа қабығын жарып шыққаннан кейінгі кезеңі:
- A) филогенез
 - B) онтогенез
 - C) эмбриогенез
 - D) постэмбриогенез
 - E) түрленіп даму
6. Көпжасушалы жәндік
- A) Кірпікшелі кебісше
 - B) Гидра
 - C) Арцелла
 - D) Эвглена
 - E) Амеба
7. Бактерияларды алғашқы ашқан ғалым:
- A) Р. Гук
 - B) Мендель
 - C) Ж. Ламарк
 - D) Дарвин
 - E) А. Левенгук
8. Мәдени өсімдік
- A) Қырықбуын
 - B) Мүк
 - C) Зығыр
 - D) Плаун
 - E) Шаңжапырақ
9. Ашық тұқымды өсімдіктерге жатпайды:

- A) Қарағай
 - B) Емен
 - C) Арша
 - D) Самырсын
 - E) Шырша
10. Түймедақ, бақбақ өсімдіктерінің тұқымдасы:
- A) Алқа
 - B) Лалагүлділер
 - C) Күрделігүлділер
 - D) Раушангүлділер
 - E) Бұршақ
11. Вольвокстің жеке жасушалары байланысады:
- A) Цитаплазмалық көпірше арқылы.
 - B) Қабықша арқылы.
 - C) Байланысы жоқ.
 - D) Арнайы жіпше арқылы.
 - E) Талшығы арқылы.
12. Крокодилдердің жүрегі:
- A) Бір бөлікті.
 - B) Төрт бөлікті.
 - C) Үш бөлікті.
 - D) Үш бөлікті, жартылау перделі.
 - E) Екі бөлікті.
13. Жүректің жұмысын реттейтін гормон:
- A) Окситоцин
 - B) Адреналин
 - C) Инсулин
 - D) Вазопрессин
 - E) Паратгормон
14. Қорғану рефлексіне жатады:
- A) тітіркендіруді қабылдау.
 - B) ему.
 - C) түшкіру.
 - D) жұту.
 - E) асқорыту сөлінің бөлінуі.
15. Бірыңғай салалы бұлшықеттен құралған
- A) аяқты бұғып жазатын
 - B) қан тамырлары
 - C) қабырға аралық
 - D) тұлғаны қимылдататын
 - E) жүрек
16. Өсімдік май мен көкөністе болатын дәрумен жетіспесе әйел бедеулікке ұшырайды
- A) - E
 - B) - D
 - C) - C
 - D) - H
 - E) - K
17. Эмоция:

- A) Коньки тебу
 - B) Кітап оқу
 - C) Ұйықтау
 - D) Ән айту
 - E) Қуану
18. Жыныс жасушаларындағы хромосомалардың жиынтығы
- A) $1n$.
 - B) $5n$.
 - C) $3n$.
 - D) $4n$.
 - E) $2n$.
19. Сүтқоректілерде аталық жыныс хромосомаларының аналықтікінен айырмашылығы:
- A) Хромосомалардың саны әртүрлі.
 - B) Хромосомалардың морфологиясы әртүрлі (сыртқы түрі).
 - C) Екі жұп хромосомы өзгеше де, қалғандары бірдей.
 - D) Хромосомалардың саны бірдей болуы мүмкін емес.
 - E) Бір жұп хромосомы өзгеше де, қалғандары бірдей.
20. Коацерваттар эволюциясы сәйкес келетін кезең.
- A) V.
 - B) IV.
 - C) I.
 - D) III.
 - E) II.
21. Жарық мол түсетін үстіңгі өңнің астына жанаса жатады:
- A) борпылдақ
 - B) тыныс саңылауы
 - C) бағаналы
 - D) өң
 - E) жанаспалы
 - F) хлорофилл
 - G) сағақты
 - H) қынапты
22. Өздігінен таралатын тұқымдардың құрылысының ерекшелігі:
- A) майда, жеңіл, құрғақ болады
 - B) су өткізбейтін тоз қабаты бар
 - C) өсінділері ауаға толы болады
 - D) суға батпайды
 - E) су жұқпайтын түктері бар
 - F) жемістері қақырағыш, ширатылғыш болады
 - G) жемісі ашық реңді, ауаға толы болады
 - H) су өткізбейтін тоз қабаты бар, майда жеңіл құрғақ болады
23. Балдырлардан алынады:
- A) йод
 - B) мата
 - C) спирт
 - D) бояу
 - E) жасунық
 - F) парафин

- G) балауыз
H) карбол қышқылы
24. Көкнәр тұқымдасының өкілдері:
A) үлкен сүйелшөп
B) шпинат
C) сексеуіл
D) жіңішке айдаршөп
E) бұйырғын
F) чайот
G) шомыр
H) жалбызтікен
25. Адамның тоқ ішегінде тіршілік ететін біржасушалылар:
A) амеба
B) түншырақ
C) кірпікшелілер
D) жалғанаяқтылар
E) талшықтылар
F) споралылар
G) саркодиналар
H) тамыраяқтылар
26. Торсылдақ ... пайда болады.
A) қарыннан
B) ішектен
C) жұтқыншақтан
D) кеңірдектен
E) желбезектен
F) бауырдан
G) аналь тесігінен
H) бұлшықеттен
27. Базедов ауруының белгісі:
A) зат алмасу күшейеді
B) ойлау қабілеті нашарлайды
C) жүрек соғысы жиілейді
D) тері астына су жиналады
E) тез ашуланады
F) шашы түсіп, сирейді
G) бойы өспейді
H) алқымы іседі
28. Бұлшықеттің ең кіші құрылымдық және қызметтік бірлігі:
A) гемоглобин
B) фибриноген
C) миозин
D) альбумин
E) актин
F) глобулин
G) миофибрилла
H) гистон
29. Қанның қызметі:
A) дене температурасының тұрақтылығын сақтау

- В) ферменттер түзу
 - С) қоректік заттарды асқорыту мүшесінен ұлпаларға жеткізу
 - Д) асқорыту сөлін бөлу
 - Е) тітіркенуді қабылдау
 - Ғ) ағзаны зиянды микробтардан қорғау
 - Г) қозғыштық және қозу өткізгіштік
 - Н) денеге тірек болу
30. Миының көлемі 900см³ болған ежелгі адам:
- А) дриопитек
 - В) аустралопитек
 - С) питекантроп
 - Д) неандерталь адамы
 - Е) кроманьон адамы
 - Ғ) саналы адам
 - Г) рамапитек
 - Н) неоантроп

ГЕОГРАФИЯ

1. Нәсілдік белгілердің қалыптасу себебі
 - А) Халықтардың іс-әрекеті
 - В) Ойлау қабілеті
 - С) Ата-ана берілуі
 - Д) Халықтардың араласуы
 - Е) Табиғат жағдайлары
2. Жер сілкінісі жатады:
 - А) Тәуліктік ырғақтылық заңдылығына
 - В) Жыл ішіндегі ырғақтылық заңдылығына
 - С) Экзогендік процеске
 - Д) Эндогендік процеске
 - Е) Зат айналымы процесіне
3. Табиғат компоненттерінің жиынтығы
 - А) Табиғат кешені
 - В) Жер бедері
 - С) Табиғат зонасы
 - Д) Географиялық белдеу
 - Е) Географиялық қабық
4. Дүние жүзінің биік тауы:
 - А) Анды
 - В) Гималаи
 - С) Кордильеры
 - Д) Калиманджаро
 - Е) Альпі
5. Қазақстан Каспий теңізі арқылы шектесетін мемлекеттер
 - А) Қытай, Монғолия
 - В) Ресей, Украина
 - С) Иран, Ирак
 - Д) Түркия, Армения
 - Е) Иран, Әзербайжан
6. Жоңғар қақпасы арқылы соғатын жел:

- A) Арыстанды-Қарабас желі.
B) Шілік желі.
C) Ебі және Сайқан желі.
D) Қордай желі.
E) Мұғалжар желі.
7. Қазақстан территориясындағы Солтүстік Қазақстан жазығының темір рудаларының кендері.
A) Қоңырат.
B) Соколов-Сарыбай.
C) Қаратау.
D) Зырян.
E) Қаражал.
8. Арал теңіз суының азаюының негізгі себебі.
A) Аралға құятын өзен суларының азаюы.
B) Арал теңізінің көлемі азаймайды.
C) Температуралық режимі.
D) Жауын-шашын мөлшерінің азаюы.
E) Теңіз тұзының және су температурасының жоғарылауы.
9. Қазақстандағы ауыл тұрғындары басым облыс:
A) Шығыс Қазақстан, Орталық Қазақстан.
B) Атырау, Қарағанды.
C) Қостанай, Қарағанды.
D) Ақтау, Қостанай.
E) Оңтүстік Қазақстан, Қызылорда.
10. Синтезикалық каучук зауыты орналасқан
A) Астанада
B) Петропавлда
C) Өскеменде
D) Теміртауда
E) Семейде
11. Минерал тыңайтқыштар өндіретін орталықтар-
A) Қарағанды, Шымкент, Теміртау.
B) Тараз, Павлодар, Ақтөбе.
C) Тараз, Шымкент, Ақтөбе.
D) Ақтөбе, Алматы, Орал.
E) Қостанай, Теміртау, Ақтау.
12. Қазақстан Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық жөніндегі (ЕҚЫҰ) ұйымға мүше болды:
A) 1992 ж. қаңтар
B) 1992 ж. шілде
C) 1991 ж. желтоқсан
D) 1992 ж. тамыз
E) 1998 ж. қаңтар
13. Қытай, Үндістан елдерінде жүргізіліп отырған демографиялық саясат
A) Ақысы төленетін демалыс беру
B) Көп балалы отбасыларға әлеуметтік көмек көрсету
C) Бала тууға ынталандыру шараларын ұйымдастыру
D) Салықтық, тұрмыс және үй жеңілдіктерін беру
E) Табиғи өсу көрсеткішін төмендету

14. Халықаралық сауданың 4/5 -ін қамтамасыз ететін көлік түрі:
- A) Автомобиль.
 - B) Теміржол.
 - C) Теңіз.
 - D) Өзен.
 - E) Әуе.
15. Қазақстандық өнімдердің көп бөлігі ... экспортталады.
- A) Жапония мен Белорусияға
 - B) Ресей мен Қытайға
 - C) Швеция мен Австрияға
 - D) Өзбекстан мен Түркияға
 - E) Корея мен Үндістанға
16. Енисей өзеніндегі су электр стансалары
- A) Бодайбо, Тверь
 - B) Саян, Краснояр
 - C) Чегдомын, Волга
 - D) Зeya, Владимир
 - E) Самара, Калуга
17. Еуропаның дамыған елдері табиғи газдың көп бөлігін алады
- A) Парсы шығанағы елдерінен.
 - B) Австралиядан.
 - C) Канададан.
 - D) Латын Америкасынан және Солтүстік Америкадан.
 - E) Ресейден және Солтүстік Африкадан.
18. АҚШ-тың ірі өнеркәсіптік ауданы:
- A) Сан-Франциско.
 - B) Аляска.
 - C) Нью-Йорк.
 - D) Калифорния.
 - E) Бостон.
19. Солтүстік Африканың негізгі егіншілік дақылы
- A) жержаңғақ
 - B) бұршақты какао
 - C) бидай
 - D) тары
 - E) күнбағыс
20. Қытай Халық Республикасындағы провинциялар саны:
- A) 48
 - B) 58
 - C) 24
 - D) 32
 - E) 22
21. Жер бетінде қашықтықты өлшеу тәсілдері:
- A) Текшемен
 - B) Шаршымен
 - C) Таспамен
 - D) Нивелирмен
 - E) Үзілімдермен
 - F) Өлшеуіш ашамен

- G) Сызбалармен
H) Қадаммен
22. Жердің білігі орбита кеңістігіне ... бұрышпен қиылысады.
A) 66,5°
B) 65,5°
C) 64,5°
D) 62,5°
E) 56,5°
F) 55,5°
G) 54,5°
H) 53,5°
23. Ірі архипелагтар:
A) Канаданың Арктикалық архипелагы
B) Үлкен Аустрия тосқауыл рифі
C) Малайя
D) Маржан теңізі
E) Исландия
F) Гренландия
G) Шпицберген
H) Британ аралдары
24. Байкал қатпарлығы тиесілі:
A) Архей
B) Протерозой
C) Пермь
D) Карбон
E) Бор
F) Юра
G) Мезозой
H) Кайназой
25. Бразилия таулы үстірті орналасқан табиғат зоналары:
A) Ауыспалы ылғалды ормандар
B) Субтропиктік
C) Тропиктік
D) Субэкваторлық
E) Экваторлық ормандар
F) Саванна
G) Шөл
H) Шөлейт
26. Тайга зонасының ағаштары:
A) Қарағай
B) Тығын емен
C) Шырша
D) Жөке
E) Майқарағай
F) Жабайы жүзім
G) Пиния қарағайы
H) Үйеңкі
27. Қазақстандағы ендігі мен бойлығы бірдей қала:
A) Ақтөбе

- B) Орал
 - C) Атырау
 - D) Ақтау
 - E) Қызылорда
 - F) Қостанай
 - G) Петропавл
 - H) Көкшетау
28. Қазақстандағы ірі сазды шөлдер:
- A) Қызылқұм
 - B) Тауқұм
 - C) Қарақұм
 - D) Сарыесік-Атырау
 - E) Бетпақдала
 - F) Үстірт
 - G) Шағыл
 - H) Каспий маңы ойпаты
29. Қазақстан жеріне кіретін Тянь-Шань тауының бөліктері:
- A) Оңтүстік-батыс Тянь-Шань
 - B) Ішкі Тянь-Шань
 - C) Орталық Тянь-Шань
 - D) Сыртқы Тянь-Шань
 - E) Шығыс Тянь-Шаньның бір бөлігі
 - F) Оңтүстік Тянь-Шань
 - G) Батыс Тянь-Шаньның бір бөлігі
 - H) Солтүстік Тянь-Шань
30. ЭГЖ-ға баға беру дегеніміз, оның жағдайын ... қатысты анықтау.
- A) Отын-энергетикалық ресурстардың игерілуіне
 - B) Әлемдік экономиканың басты орталықтарына, әлемдік нарыққа
 - C) Көші-қонның ағымына
 - D) Халықтардың қоныстануы мен тығыздығына
 - E) Көрші елдерге
 - F) Халықаралық көлік жолдарына
 - G) Табиғи ресурстарды тиімді пайдалануға
 - H) Мұхиттарға шыға алу мүмкіншілігіне

ТАРИХ

1. Ежелгі Египетте құл иеленушілік құрылыс біржолата қалыптасқан кезең:
- A) б.з.б. III мыңжылдық
 - B) б.з.б. I мыңжылдық
 - C) б.з.б. II мыңжылдық
 - D) б.з.б. V мыңжылдық
 - E) б.з.б. IV мыңжылдық
2. Ежелгі Ассирияда б.з.б. II мыңжылдықтың басында мемлекеттік мәселелер шешілді:
- A) ақсақалдар кеңесінде
 - B) қалалық кеңесте
 - C) абыздар кеңесінде
 - D) халық жиналысында
 - E) жоғарғы сот кеңесінде

3. Үндістанда Харши мемлекеті құрылды:
- A) VII ғ.
 - B) VI ғ.
 - C) IV ғ.
 - D) VIII ғ.
 - E) V ғ.
4. Александр Македонский өз мемлекетінің астанасы деп жариялаған қала:
- A) Александрия
 - B) Александрия Эсхата
 - C) Мараканда
 - D) Афина
 - E) Вавилон
5. Римдегі жағдайы жеңіл құлдар:
- A) Театрдағылардың
 - B) Гладиаторлардың
 - C) Үй қызметіндегілердің
 - D) Әскерге алынғандардың
 - E) Имениедегілердің
6. Ұлы Карл Франк империясын:
- A) 814 жылға дейін биледі.
 - B) 807 жылға дейін биледі.
 - C) 800 жылға дейін биледі.
 - D) 812 жылға дейін биледі.
 - E) 802 жылға дейін биледі.
7. Араб феодалдарының езгісіне қарсы Бабек басқарған жиырма жылға созылған көтерілістің болған жері:
- A) Ирак.
 - B) Әзірбайжан.
 - C) Сирия.
 - D) Испания.
 - E) Египет.
8. 1539 ж. Францияда мемлекеттік тіл ретінде француз тілін енгізген король:
- A) Ришелье
 - B) VII Карл
 - C) XIV Людовик
 - D) IV Филипп
 - E) I Франциск
9. Иезуиттер орденінің негізін салушы.
- A) II Филипп.
 - B) Кальвин.
 - C) Папа III Иннокентий.
 - D) Торквемада.
 - E) Лойола.
10. Германиядағы халықтық Реформацияның көсемі:
- A) Кальвин.
 - B) Альба.
 - C) Мюнцер.
 - D) Лютер.
 - E) Лойола.

11. Үндістанды алғаш ашқан еуропалық ел:
- A) Испания:
 - B) Франция
 - C) Польша
 - D) Португалия
 - E) Ресей
12. 1814 ж. тұңғыш рет Еуропа мемлекеттері Еуропаның құрылымы жөніндегі мәселені талқылады:
- A) Лондон жиынында
 - B) Вена конгресінде
 - C) Женева келісінде
 - D) Франкфурт бітім шартында
 - E) Париж конференциясында
13. XVIII ғасырларда Цинь империясының Шығыс Түркістанға берген атауы:
- A) Ганьсу.
 - B) Қашқар.
 - C) Синьцзян.
 - D) Сянган.
 - E) Гуанжоу.
14. XIX ғ. басында Англияда атқару билігін жүзеге асырды
- A) қауымдар палатасы
 - B) ұлттық жиналыс
 - C) парламент
 - D) лордтар палатасы
 - E) үкімет
15. Кеңестік Ресей мен Германия арасындағы Брест бітіміне қол қойылды:
- A) 1918 ж. 3 наурызда
 - B) 1920 ж. 3 қаңтарда
 - C) 1916 ж. 11 қарашада
 - D) 1919 ж. 5 сәуірде
 - E) 1917 ж. 18 желтоқсанда
16. 1939 жылы 23 тамызда Мәскеуде КСРО мен Германияның арасында жасалған келісімнің мәні:
- A) Еуропада қауіпсіздікті сақтау.
 - B) Әлемде қауіпсіздікті сақтау.
 - C) Өзара шабуыл жасаспау.
 - D) Отарларды бөлісу.
 - E) Империалистік елдерге бірігіп қарсы күресу.
17. 1982 ж. қаңтарда Финляндия президенті болып сайланды:
- A) А.Сиринелли
 - B) М.Койвисто
 - C) У.Кекконен
 - D) Ю.Паасикиви
 - E) М.Ахтисаари
18. 1919 ж. 28 маусымдағы Версаль бейбіт шартының нәтижесі:
- A) Оңтүстік Тирроль Италияға өтті.
 - B) Фракия жағалауы Грецияға өтті.
 - C) Рейн демилитарланған аймағы құрылды.

- D) Югославияның тәуелсіздігі танылды.
E) Словакия Чехияға берілді.
19. 1946-1955 жж. Аргентина президенті:
A) А. Карденас.
B) С. Альенде.
C) Ф. Батиста.
D) Ф. Кастро.
E) Х. Перон.
20. 1905 жылғы Кореядағы халық көтерілісі бағытталған империалистік мемлекет:
A) Қытай.
B) Жапония.
C) АҚШ.
D) Франция.
E) Англия.
21. Солтүстік Қазақстаннан табылған андрондықтардың қоныстары:
A) Мало – Красноярка
B) Степняк
C) Петровка
D) Арқайым
E) Боголюбов
F) Чаглинка
G) Алексеев
H) Беғазы
22. Сақтардың негізгі шаруашылығы:
A) Қару жасау
B) Мал шаруашылығы
C) Теселі егіншілік
D) Металл өңдеу
E) Әшекей бұйымдар жасау
F) Көзе жасау
G) Шыны бұйымдар жасау
H) Аң аулау
23. VII ғасырдың басында Батыс Түрік қағанатының одақтасы болған ел:
A) Түркеш
B) Иран
C) Византия
D) Соғды
E) Бұхар
F) Египет
G) Үнді
H) Қытай
24. Махмуд Қашқари еңбегін жоғары бағалаған орыс ғалымдары:
A) А.Добросмыслов
B) Н. Баскаков
C) А. Чулошников
D) М. Красовский
E) Шахматов
F) А. Кононов

G) А. Якубовский

H) В. Радлов

25. «Аңырақай» шайқасының маңызы:

A) Әбілқайыр хан үш жүзге хан атанды.

B) Жетісу өңірі толық азат етілді.

C) Қазақстанның солтүстік-батысы азат етілді

D) Орта жүз бен жоңғарлар арасында бейбіт келісім жасалды.

E) Жоңғарлар Іле өзенін бойлап, еліне қарай шегінді.

F) Жоңғарлар қазақ жерінен толық қуылды.

G) Қазақ жері түбегейлі азат етілді

H) Кіші, Орта жүз жерлерінің көп бөлігі азат етілді.

26. XIX ғасырдың 60-70 жылдары Ресей әскері басып алған Орта Азиялық мемлекеттер:

A) Қоқан хандығы

B) Қазан хандығы

C) Бұхар хандығы

D) Жоңғар хандығы

E) Қазақ хандығы

F) Қырым хандығы

G) Хиуа хандығы

H) Сібір хандығы

27. 1867-1868 ж.ж. реформа бойынша Түркістан генерал-губернаторлығына кірген облыстар:

A) Сырдария

B) Орынбор

C) Ақмола

D) Жетісу

E) Әулиеата

F) Омбы

G) Семей

H) Торғай

28. Бактрия мемлекетінің астанасы:

A) Тушпа

B) Бактр

C) Ниса

D) Қашғар

E) Эқбатаны

F) Персополь

G) Мараканд

H) Маргиана

29. 1789 жылы 14 шілдеде көтерілісшілердің қолында болған Франция қаласы.

A) Лион

B) Нант

C) Тулон

D) Бордо

E) Марсель

F) Париж

G) Гавр

Н) Брест

30. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде «Азат Франция» патриоттық қозғалысын басқарған француз қайраткері:

- А) Ф. Миттеран.
- В) П. Моруа
- С) Ш. де Голль.
- Д) Ж. Ширак
- Е) В. Ж. д'Эстен.
- Ғ) Ж. Помпиду
- Г) Л. Блюм.
- Н) Р. Пуанкаре.

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. «Философия сенің ойлауының жемісі болып табылады... және сенің өзінде өмір сүреді» деген тұжырымды жасаған XVII ғасыр философы:

- А) Т.Мор
- В) А. Смит
- С) Ф.Бэкон
- Д) Т.Гоббс
- Е) И.Ньютон

2. «Ақымақтарға оларды мақтайтындар көп зиян келтіреді» деген:

- А) Лао-цзы
- В) Демокрит
- С) Конфуций
- Д) Аристотель
- Е) Сократ

3. Орта ғасырларда католик шіркеуі дін мен философия саласында үлкен бедел иесі деп кімді мойындады?

- А) Фома Аквинскийді
- В) Николо Макиавеллиді
- С) Аврелий Августинді
- Д) Марк Туллий Цицеронды
- Е) Леонардо да Винчиді

4. «Саяси мәдениет» ұғымын алғаш қолданған неміс философы:

- А) И.Кант
- В) И.Гердер
- С) Ф.Ницше
- Д) Л.Фейербах
- Е) М.Вебер

5. Жергілікті және басқа да соттардың төрағалары мен судьяларын тағайындайды:

- А) Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сот төрағасы.
- В) Қазақстан Республикасының Президенті.
- С) Қазақстан Республикасының Сенат төрағасы.
- Д) Қазақстан Республикасының Мәжіліс төрағасы.
- Е) Қазақстан Республикасының Үкімет басшысы.

6. Демократия теориясының негізін қалаған француз әлеуметтанушысы:

- А) Т.Гоббс
- В) Дж. Локк

- C) Ш.Монтескье
D) Ж.Ж.Руссо
E) А.Токвилль
7. Дао ілімінің негізін салушы:
A) Кун Фу-цзы
B) Лао-цзы
C) Мао-цзы
D) Гуансунь Лун
E) Ли-бо
8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшелеріне тыйым салынбайды:
A) Парламент, Мәжіліс депутаты болуға.
B) Мұғалімдік, ғылыми және шығармашылық қызметтермен айналысуға.
C) Кәсіпкерлік қызметпен айналысуға.
D) Коммерциялық ұйым басшыларының мүшелігіне кіруге.
E) Бақылау кеңесінің мүшелігіне кіруге.
9. «Саяси мәдениет» ұғымын саяси ғылымға енгізген америкалық саясаттанушы:
A) Г.Алмонд
B) Т.Парсонс
C) Д.Истон
D) И.Гердер
E) В.Парето
10. Иоганн Себастьян Бахтың генеалогиялық өзегінде ... музыкант болған.
A) 20
B) 27
C) 35
D) 41
E) 56
11. Парламенттік республикалық басқару төменде берілген мемлекеттердің қайсысына тән.
A) Ресейге
B) Ұлыбританияға
C) Германияға
D) АҚШ – ына
E) Польшаға
12. Мәжіліс:
A) Қазақстан Парламентінің төменгі палатасы.
B) Жергілікті өкілетті орган
C) Жергілікті атқарушы орган
D) Қазақстан Парламентінің жоғарғы палатасы.
E) Қазақстан Республикасының орталық атқарушы билік органы.
13. «Миф» сөзі грек тілінен аударғандағы мағынасы:
A) «әңгіме»
B) «жалған»
C) «дүниетаным»
D) «дәстүр»
E) «көне»
14. Рассел– Эйнштейн манифесі қабылданды:
A) 1945 жылы

- В) 1950 жылы
С) 1955 жылы
D) 1960 жылы
E) 1965 жылы
15. Ой бостандығына тән:
A) Медициналық көмек, білім, қалыпты өмір сүру ортасын иелену мұқтаждығын қанағаттандыру.
B) Сөз, дін, наным-сенім, пікір бостандығы.
C) Өндіріс, саясат, мәдениет салаларында шешім қабылдау бостандықтары.
D) Саясат, сайлау, мәдениет бостандықтары.
E) Білім, мәдениет, дін бостандықтары.
16. Ауқымды кеңістікте таралған рухани байланысы мықты, пікірі ортақ адамдар тобы:
A) тобыр
B) бұқара
C) ұйым
D) партия
E) әлеуметтік топтар
17. Азаматтық қоғам институттарының күйреуі, адамның құқығының қорғалмауы, тұлғаны және кез келген өзгеше ойлаушылықты болдырмау тән:
A) Тоталитарлық саяси режимге.
B) Деспотиялық саяси режимге.
C) Тираниялық саяси режимге.
D) Демократиялық саяси режимге.
E) Авторитарлық саяси режимге.
18. Адамның тәртіп ережелерін сақтауынан, өзгелермен қатынас жасауда байсалдық, салмақтылық танытуынан, талаптарының орташа болуынан, өзін-өзі көрсетуге тырысушылықтың болмауынан көрініс табатын қасиет:
A) тілектестік
B) сыпайылық
C) ізеттілік
D) жауапкершілік
E) батылдық
19. Қазақстан Республикасының «Нормативтік– құқықтық актілер туралы» Заңының қабылданған жылы:
A) 1996 жылы
B) 1997 жылы
C) 1998 жылы
D) 1999 жылы
E) 2000 жылы
20. Экономикалық, әлеуметтік және саяси құқықтар жөніндегі халықаралық пактінің Қазақстан Республикасында ратификацияланған жылы:
A) 2003 жылы
B) 2005 жылы
C) 2006 жылы
D) 2008 жылы
E) 2011 жылы
21. «Адам капиталы» термині алғаш рет пайда болды:

- A) А.Смит еңбектерінде.
- B) Т.Гоббс еңбектерінде.
- C) И.Кант еңбектерінде.
- D) Г.Гегель еңбектерінде.
- E) Т.Шульц еңбектерінде.
- F) К.Маркс еңбектерінде.
- G) Ф.Энгельс еңбектерінде.
- H) Г.Беккер еңбектерінде.

22. Аристотельдің пікірінше, мемлекеттік құрылыстың дұрыс емес формаларына жататыны:

- A) тирания
- B) олигархия
- C) монархия
- D) аристократия
- E) геронтократия
- F) демократия
- G) полиция
- H) анархия

23. Жүйелер теориясын қалаған:

- A) Т.Парсонс
- B) А.Гуссерль
- C) А.Шюц
- D) П.Бергер
- E) П.Лукман
- F) И.Валлерстайн
- G) Л.Берталанфи
- H) А.Талер

24. Марк Туллий Цицеронның трактаттарына жатады:

- A) «Афиналық полиция»
- B) «Никомах этикасы»
- C) «Мемлекет туралы»
- D) «Билеуші»
- E) «Саясат»
- F) «Заң туралы»
- G) «Құдай қаласы туралы»
- H) «Құлшылық»

25. Қоғамдағы адамның мәнін ашуға көмектесетін ұғымдардың негізгілеріне жатады:

- A) Даралық.
- B) Даналық
- C) Қабілет
- D) Зият
- E) Жеке адам.
- F) Талант
- G) Тұлға
- H) Жады

26. Айнала дүниені тану туралы философиялық пән:

- A) теология
- B) астрология

- C) гносеология
 - D) социалогия
 - E) этика
 - F) эстетика
 - G) психология
 - H) логика
27. Елеулі дәрежеде езгіден, каналудан сақтайтын бостандық:
- A) өмір бостандығы
 - B) шешім бостандығы
 - C) әрекет бостандығы
 - D) экономикалық бостандық
 - E) рухани бостандық
 - F) саяси бостандық
 - G) гносеологиялық бостандық
 - H) ой бостандығы
28. Президенттік – парламенттік республикаға жатады:
- A) Франция
 - B) Катар
 - C) Ұлыбритания
 - D) Германия
 - E) Австрия
 - F) Жапония
 - G) Португалия
 - H) Үндістан
29. Құқықтар мен бостандықтарды қорғау механизімінде ерекше орынға ие:
- A) Проркуратура.
 - B) Маслихаттар.
 - C) Жергілікті әкімшіліктер.
 - D) Адвокатура.
 - E) Соттар.
 - F) Үкімет.
 - G) Әділет Департаменттері.
 - H) Құқық қорғау органдары.
30. Ғалымдардың жорамалдауынша бұдан 40 мың жыл бұрын Жер бетінде пайда болған ежелгі адам атауы:
- A) епті адам
 - B) тік жүретін адам
 - C) homo sapiens
 - D) питекантроп
 - E) homo habilis
 - F) неандерталь
 - G) homo erectus
 - H) синантроп

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Үндестік заңына бағынбайтын қосымшалы сөзі бар сөйлемді белгілеңіз.
- A) Татымсыз көже таусылмас.
 - B) Қажым – әдебиетті жан-жақты зерттеген ғалым.
 - C) Оспанхан өлеңдері өте ұнайды.

Д) Су құбырмен ағатын болды.

Е) Тоқсаннан асқан бабадан бата алу – қандай ұлағат!

2. Өздік есімдігінің сөйлемдегі қызметі:

Өзінің ел сағынғанын, қайтқысы келетіндігін де сездірді.

А) Толықтауыш

В) Анықтауыш

С) Баяндауыш

Д) Бастауыш

Е) Пысықтауыш

3. Сабақты етістік қатысқан сөйлемді табыңыз.

А) Ұлттық құндылықтарымызды сақтайық, қорғайық.

В) Мөлдір суда балықтар жүзеді.

С) Қардан еш нәрсе көрінбейді.

Д) Түнде үйінен шығып кетті.

Е) Қыз кітабына үңілді.

4. Ашық рай тұлғасында тұрған сөйлемді көрсетіңіз.

А) Ертең ол да Қарқаралыға жүрмек.

В) Бөгемендер, жол беріндер.

С) Тағы бір соның лебізін естісемші.

Д) Ауыстырып жіберсе игі еді.

Е) Белінді бекем бұғайсың.

5. Интонация арқылы байланысқан сөздерді белгілеңіз.

А) Дүние үшін талас.

В) Сәбит – жазушы.

С) Алым-салық жинады.

Д) Төрт-бес ат.

Е) Аман-есен жету.

6. Лепті сөйлемді табыңыз.

А) Жылжып жылдар өтіп, жау жеңіліп, ел есін жиды

В) Бізде не қауқар қалды дейсің

С) Армысың, Табиғат-ана

Д) Түйенің бір аяғы ақсақ па еді

Е) Хамит пора-порасы шығып терледі

7. Мақсат бағыныңқы сабақтас құрмалас сөйлемді көрсетіңіз.

А) Биылғы Наурыз ерекше жағдайда, ерекше дайындықпен өтуде.

В) Отыз екі жасқа келгеніне қарамастан, капитанның самай шашы аппақ.

С) Есеп оңай болмады, бірақ шешуі табылды.

Д) Бір ұстасып қалсам деп, күшінді байқап шенейсің.

Е) Қазақстан Республикасы егеменді ел болды, халық арманы орындалды.

8. Тыныс белгісі дұрыс қойылған сөйлемді табыңыз.

А) Олжастың еккен жеміс ағаштары алма, өрік.

В) Олжастың еккен жеміс ағаштары алма өрік.

С) – Олжастың еккен жеміс ағаштары алма өрік.

Д) Олжастың еккен жеміс ағаштары – алма, өрік.

Е) Олжастың еккен жеміс ағаштары: – алма, өрік.

9. Сызықша қойылуға тиісті сөйлемді анықтаңыз.

А) Адамдықтың белгісі иіліп сәлем бергені.

В) Жоламан сарбаздарын әбден жайғастырып болды.

- С) Білекті бірді жығар, білімді мыңды жығар.
D) Басқа пәле тілден болады.
E) Ақыл жастан шығады, асыл тастан шығады.
10. Қазақтың шешендік өнерін зерттеген ғалым:
A) В. Радлов
B) Асан қайғы
C) М. Ломоносов
D) Цицерон
E) Әл-Фараби
11. Абайдың өлеңін белгілеңіз.
A) «Оян, қазақ!»
B) «Өзен».
C) «Маса».
D) «Өнер-білім бар жұрттар».
E) «Ғылым таппай мақтанба».
12. "Қобыланды батыр" жырында айтылатын Қызылбас елін белгілеңіз.
A) Ауғанстан.
B) Иран елі.
C) Пәкістан.
D) Түрік елі.
E) Араб елі.
13. "Алпамыс батыр" жырындағы Ұлтанның көкпарға кімді тарттырмақшы болғандығын көрсетіңіз.
A) Кейқуат.
B) Қарлығаш.
C) Қараман.
D) Жәдігер.
E) Қаракөзайым.
14. "Мектеп - қазақтарға білім берудің басты құралы" деген сөздердің авторын белгілеңіз.
A) А. Құнанбаев.
B) А. Байтұрсынов.
C) Ш. Уәлиханов.
D) С. Көбеев.
E) Ы. Алтынсарин.
15. «Алтын сақа» ертегісінде жанынан қорыққан байдың жалмауызға бермек болған нәрсесін атаңыз.
A) Алтын сақасын.
B) Жалғыз баласын.
C) Жылқысын.
D) Дүниесін.
E) Жанын.
16. Сарандықтың жиынтық бейнесін беретін аңыз кейіпкерін табыңыз.
A) Қодар.
B) Шайтан.
C) Итбай.
D) Хан.
E) Шығайбай.
17. Аңыз кейіпкеріне айналған жырауды табыңыз.

- A) Қазтуған.
 B) Жиренше.
 C) Жиёмбет.
 D) Доспамбет.
 E) Асан қайғы.
18. «Аллитерация» терминінің қай тілден алынғандығын табыңыз.
 A) Ағылшын.
 B) Грек.
 C) Француз.
 D) Түркі.
 E) Латын.
19. Ә.Нұрпейісовтің «Қан мен тер» романында қай өңір балықшыларының трагедиялық өмірі суреттелетінін көрсетіңіз.
 A) Арал балықшыларының өмірі.
 B) Жайық өңірі балықшылары.
 C) Каспий балықшыларының тұрмысы.
 D) Алакөл балықшыларының тіршілігі.
 E) Балқаш балықшыларының жағдайы.
20. Жұбан Молдағалиевтің тұңғыш өлеңдер жинағын белгілеңіз.
 A) «Заман тынысы»
 B) «Жыр туралы жыр»
 C) «Жесір тағдыры»
 D) «Нұрлы жол»
 E) «Жеңіс жырлары»
21. Фонетикаға тән терминді көрсетіңіз:
 A) Ілгерінді, кейінді, тоғыспалы ықпал
 B) Жұрнақ және жалғау
 C) Буын, тасымал
 D) Тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелер
 E) Омоним, синоним, антоним
 F) Эвфемизм, дисфемизм
 G) Буын үндестігі және дыбыс үндестігі
 H) Еліктеуіш сөздер, шылау
22. Құрамында тұйық буыны бар сөзді көрсетіңіз:
 A) Ақсуат
 B) Сырмақ
 C) Басқұрбау
 D) Тұскиіз
 E) Кесеқап
 F) Мәдениет
 G) Алаша
 H) Шолпы
23. Өзге сөз табынан жасалған туынды етістікті табыңыз:
 A) Айта салды, шақырмады
 B) Көмектес, сырлас
 C) Есепте, сана
 D) Ойлан, тазалан
 E) Отыр, жүр
 F) Сал, шеш

- G) Өшірме, айтпады
H) Әперді, соқты
24. Бастауыш қызметінде жұмсалып тұрған сын есімді табыңыз:
A) Сыпайы сырын сақтар, әдепті арын сақтар.
B) Тәрбие тілден басталады.
C) Білімдіде айла көп.
D) Үлкендер төрге шықты.
E) Ол алманың сарылауын тандады.
F) Көк ала мысық ашық есіктен ішке кірді.
G) Білімді мыңды жығады, білекті бірді жығады.
H) Ертегімен ұрпағыңды естілікке үйрет.
25. Қай сөйлемдерде сызықша қойылатынын анықтаңыз:
A) Жүрегім ойбай соқпа енді.
B) Сол 1926 жылы зор бір оқиға болды тұңғыш рет қазақтың ұлт театры ашылды.
C) Ел «Нар идірген» күйі осылай туыпты деседі!
D) Шымкент, Алматы, Қарағанды бәрі үлкен қала.
E) Қисық, Роза және мен үшеуіміз бұларды жататын үйлеріне апарып орналастырып келдік.
F) Қуаты ақындық, үміті халық.
G) Өз тілі мен әдебиеті бар ел ғана өз алдына дербес ел бола алатынын ұмытпауымыз керек.
H) Мылтық тарс етті құс жалп етті.
26. «Қар – аппақ, бүркіт – қара, түлкі – қызыл» деген жолдарда құбылтудың қай түрі қолданылған?
A) Метонимия
B) Метафора
C) Анафора
D) Антитеза
E) Аллитерация
F) Гипербола
G) Арнау
H) Ассонанс
27. Абай ақын туралы жазылған «Қазақтың бас ақыны» атты мақаланың авторы:
A) Ахмет Байтұрсынұлы
B) Сәкен Сейфуллин
C) Ілияс Жансүгіров
D) Тұрағұл Абайұлы
E) Сәбит Мұқанов
F) Мұхтар Әуезов
G) Шәкәрім Құдайбердіұлы
H) Мағжан Жұмабаев
28. «Көмекей әулие» атанған жырауды табыңыз:
A) Асан қайғы
B) Жиёмбет жырау
C) Ақтамберді жырау
D) Бұқар жырау
E) Доспамбет жырау

F) Қазтуған жырау

G) Шалкиіз жырау

H) Үмбетей жырау

29. Б. Майлиннің «Шұғаның белгісі» повесінің кейіпкерлерін белгілеңіз:

A) Қасым

B) Әбдірахман

C) Ұрқия

D) Жамал

E) Байжан

F) Ғали

G) Есімбек

H) Төлеген

30. Ғ.Мұстафин қай романын жазатын кезде, тақырыпты терең игеру үшін шахтада жұмыс істеген?

A) «Оянған өлке»

B) «Миллионер»

C) «Шығанақ»

D) «Дауылдан кейін»

E) «Жүз жылдық жара»

F) «Көз көрген»

G) «Өмір мен өлім»

H) «Қарағанды»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Дұрыс жазылған сөз:

A) Canstitution.

B) Conctitution.

C) Constitusion.

D) Constitution.

E) Constitucion.

2. "Several" сөзінің синонимы:

A) Long.

B) Many.

C) Tall.

D) Any.

E) Few.

3. Берілген сөйлемге мағынасы сәйкес келетін баламаны табыңыз.

It won't make any difference if it rains because we'll still go.

A) The spring is rainy here.

B) I don't like rain.

C) We'll go nowhere if it rains.

D) We'll stay at home if it rains.

E) We'll still go even if it rains.

4. Фразеологизмге керекті сөзді қойыңыз:

To be (turn) upside ... (Астан-кестен)

A) down

B) on

C) in

D) under

E) up

5. Дұрыс аудармасын табыңыз: *Кеше күні бойы қар жауды.*

A) It snowed all day long yesterday.

B) It was snowing all day long yesterday.

C) The snow went all day long yesterday.

D) The snow was all day long yesterday.

E) It was snowed all day long yesterday.

6. Артикльді дұрыс таңдаңыз. ... *Washington is ... capital of ... USA.*

A) - / the / the.

B) - / the / -.

C) The / the / the.

D) - / a / -.

E) - / - / -.

7. Предлогтың дұрыс нұсқасын табыңыз: *I'm very fond ... the open air.*

A) by

B) on

C) of

D) to

E) about

8. Істі атқарушыны білдіретін жұрнақты сөз:

A) Helping.

B) Helpness.

C) Helpable.

D) Helper.

E) Helpless.

9. Дұрыс жауапты табыңыз. *He has done 1/3 of his report.*

A) A one third.

B) Third of one.

C) One of the third.

D) One third.

E) The third of one.

10. Берілген реттік санның дұрыс оқылатын вариантын табыңыз «246-шы»:

A) the two hundredth forty-sixth

B) two hundredth forty-six

C) the two hundred fortieth-six

D) two hundred and forty-six

E) the two hundred and forty-sixth

11. Дұрыс нұсқаны таңдаңыз:

Excuse me? Can I buy _____ green apples please?

A) little

B) less

C) a bit

D) a few

E) a little

12. Есімдіктің дұрыс вариантын табыңыз:

That butterfly looks like a flower. Aren't ... wings wonderful?

A) her.

B) other.

C) its.

- D) their.
E) ours.
13. Дұрыс сөзді таңдаңыз: *There isn't ...in the room.*
A) nobody
B) anybody
C) something
D) somebody
E) somewhere
14. Зат есімді дұрыс табыңыз. *The Club refuses ... to anyone not wearing a tie.*
A) admit.
B) admission.
C) admiration.
D) administration.
E) admix.
15. «Woman» сөзінің дұрыс септік жалғауын табыңыз:
A) The hat by the woman.
B) The womans hat.
C) The woman's hat.
D) The woman hat.
E) The hat from the woman.
16. 1 түрдегі шартты сөйлемді табыңыз (Real Condition in the Future):
A) When you come it will be too late.
B) When will you come home from school?
C) If you don't understand I'll repeat it again.
D) Tell me if you have enough money.
E) I want to know when you will come.
17. «Used to do» қолданылуының дұрыс нұсқасын табыңыз:
A) We used to lived in the country every summer.
B) I used to being interesting in music.
C) My sister use to become a doctor.
D) He is used to read a lot at school.
E) He used to play tennis well.
18. Мына сөйлемде инфинитив Attribute (анықтауыш) ретінде қолданылған:
A) This is the book to read for you.
B) It is time to go to school.
C) I have come here to work in the garden.
D) He was too old to dance with me.
E) I want to watch this film.
19. Сұрақтың дұрыс жауабын табыңыз:
What is the national anthem of the USA called?
A) "Yesterday" is.
B) "America, the Beautiful" is.
C) "Home on the Range" is.
D) "My Heart's in the Highlands" is.
E) "The Star-Spangled Banner" is.
20. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:
One day my cousin George and I decided to visit our Granny in London. After lunch we all three decided to sail down the Thames to have a look at the old ships. But suddenly it started raining, so we had to change our plans. We decided to visit

Madame Tussaud's instead. George hadn't been there before. It was great fun seeing all the wax figures. There were some new ones I hadn't seen before. After an hour Granny felt a little tired and wanted to sit down and rest for a moment. George and I went to look at all the murderers in the cellar. We promised to back in half an hour.

When we came back we saw two American tourists standing in front of Granny and taking a photo of her. We heard one of them say, «She sure looks like a real woman!» You should have seen their faces a moment later when Granny opened her eyes!

Сөйлемді аяқтаңыз:

The boys went to the museum because ...

- A) ...the weather had changed.
- B) ...they wanted to take Granny's photo.
- C) ...George had never been to the museum.
- D) ...they wanted to see new wax figures.
- E) ...their grandmother asked them about it.

21. «*To have*» көмекші етістік ретінде қолданылған:

- A) I have got a lot of friends.
- B) We have already had dinner.
- C) I didn't have to look after my sisters.
- D) Have they seen the sights?
- E) Do you have to wear uniform?
- F) I have gone to Almaty.
- G) We haven't got English today.
- H) I will have to study hard.

22. Зат есімнің көпше түрінде жалғау [iz] болып оқылады:

- A) Dresses
- B) Balloons
- C) Foxes
- D) Streets
- E) Snakes
- F) Goods
- G) Watches
- H) Districts

23. *The government tried to prohibit all public meetings.*

Берілген сөзге синонимдес сөзді табыңыз:

- A) to forbid
- B) to start
- C) to ban
- D) to support
- E) to allow
- F) to continue
- G) to outlaw
- H) to begin

24. Предлогтың дұрыс нұсқасын табыңыз:

The teacher told us to look ... the blackboard.

- A) for
- B) up
- C) in

- D) with
- E) after
- F) by
- G) at
- H) under

25. Қажетті сөз: *I knew a good teacher.*

- A) him to be
- B) her is
- C) its to be
- D) them to be
- E) her to be
- F) they to be
- G) him is
- H) him was

26. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *How ?*

- A) do she get to work?
- B) gets to work?
- C) did they survive?
- D) she does get to work?
- E) they survived?
- F) she gets to work?
- G) they did survive?
- H) does she get to work.

27. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *At this time yesterday I ... nothing.*

- A) am doing
- B) would do
- C) were doing
- D) have done
- E) was doing
- F) doing
- G) had done
- H) would done

28. Есімдіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *He gave...address.*

- A) hers
- B) these
- C) her
- D) yourself
- E) them
- F) those
- G) mine
- H) his

29. *There is / there are* құрылымын қолданып, сөйлемді толықтырыңыз:

In our garden ... ten plum-trees and a tree-tree.

- A) there isn't
- B) is there
- C) there is
- D) are there
- E) there aren't
- F) there will

G) there are

H) will there

30. Инфинитивті, герундийді, есімше II-ні дұрыс қолданыңыз: *We decided not...out because of the weather.*

A) to be going

B) go

C) to have gone

D) having gone

E) be going

F) to go

G) gone

H) going